

REPUBLIKA SRPSKA
Agencija za osiguranje Republike Srpske
Banja Luka
Bana Milosavljevića 8/II
e-mail: kabinet@azors.rs.ba; www.azors.rs.ba
tel/faks: +387 51 228-910, 228-920

REPUBLIC OF SRPSKA
The Insurance Agency of Republic of Srpska
Banja Luka
St. Bana Milosavljevića 8/II
e-mail:kabinet@azors.rs.ba; www.azors.rs.ba
phone/fax: +387 51 228-910, 228-920

IZVJEŠTAJ
o stanju sektora osiguranja u Republici Srpskoj
za period od 01.01.2024. do 31.12.2024. godine

Broj: UO - 9/25
Datum: 29.05.2025. godine

Banja Luka, maj 2025. godine

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ	5
1. STRUKTURA SEKTORA	7
2. OSIGURANJE	8
2.1. Tržište osiguranja	8
2.1.1. Učesnici na tržištu osiguranja	8
2.1.1.1. Društva za osiguranje	8
2.1.1.2. Zastupnici i brokera u osiguranju	9
2.1.1.3. Zaštitni fond Republike Srpske	10
2.1.1.4. Ovlašćeni aktuari	11
2.1.2. Obračunata premija na tržištu osiguranja Republike Srpske	11
2.1.3. Tržišna struktura i koncentracija	12
2.1.4. Obračunata premija po društvima za osiguranje	14
2.1.4.1. Obračunata premija društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj	14
2.1.4.2. Obračunata premija filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH	18
2.1.5. Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju	18
2.1.5.1. Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj	18
2.1.5.2. Premija društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju	20
2.2. Bilansna struktura	21
2.2.1. Bilans stanja	22
2.2.2. Bilans uspjeha	27
2.2.3. Konsolidovani finansijski izvještaji	29
2.3. Finansijski i tehnički pokazatelji	30
2.3.1. Ispunjavanje zahtjeva adekvatnosti kapitala	30
2.3.2. Obračun i pokrivenost tehničkih rezervi propisanim oblicima aktive	31
2.3.2.1. Ukupno obračunate tehničke rezerve	31
2.3.2.2. Obračun i sredstva za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja	32
2.3.2.3. Obračun i sredstva za pokriće tehničkih rezervi životnih osiguranja	34
2.3.3. Komparativni pregled ključnih pokazatelja	36
2.3.4. Pokazatelji o isplaćenim odštetama i drugim naknadama iz osiguranja	36
2.3.5. Tehnički rezultat	38
2.3.6. Racio šteta, racio troškova i kombinovani racio	39
2.3.7. Pokazatelji rentabilnosti	40
2.3.8. Ostali pokazatelji poslovanja	40
3. DOBROVOLJNO PENZIJSKO OSIGURANJE	41
3.1. Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom	41
3.2. Dobrovoljni penzijski fond	43

Tabele

Tabela 1: Društva za osiguranje iz Republike Srpske.....	8
Tabela 2: Vlasnička struktura u društvima za osiguranje iz RS	9
Tabela 3: Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih u društvima za osiguranje iz RS	9
Tabela 4: Odštetni zahtjevi prema Zaštitnom fondu	11
Tabela 5: Premija osiguranja obračunata na tržištu RS	11
Tabela 6: Obračunata premija na tržištu osiguranja u RS, prema vrstama osiguranja	12
Tabela 7: Učešće društava za osiguranje iz RS i filijala društava iz FBiH na tržištu RS	12
Tabela 8: Učešće društava za osiguranje iz RS i filijala društava iz FBiH u ukupno obračunatoj premiji na tržištu RS, prema peer grupama.....	13
Tabela 9: Ukupno obračunata premija po društvima za osiguranje iz RS	14
Tabela 10: Obračunata premija društava za osiguranje iz RS u FBiH.....	15
Tabela 11: Ukupno obračunata premija društava za osiguranje iz RS, prema vrstama osiguranja	16
Tabela 12: Obračunata premija po filijalama društava za osiguranje iz FBiH	18
Tabela 13: Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu RS.....	19
Tabela 14: Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu RS, po vrstama osiguranja	19
Tabela 15: Premija društava za osiguranje obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju, po vrstama osiguranja	21
Tabela 16: Aktiva – ukupno za sva društva za osiguranje iz RS	22
Tabela 17: Pasiva – ukupno za sva društva za osiguranje iz RS.....	24
Tabela 18: Bilans uspjeha – ukupno za sva društva za osiguranje iz RS.....	27
Tabela 19: Ispunjavanje zahtjeva adekvatnosti kapitala	30
Tabela 20: Iznos ukupno isplaćenih obaveza iz osiguranja po vrstama osiguranja.....	36
Tabela 21: Efikasnost u rješavanju i isplati obaveza iz osiguranja.....	37
Tabela 22: Efikasnost u rješavanju i isplati obaveza iz osiguranja za osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	38
Tabela 23: Tehnički rezultat	38
Tabela 24: Racio šteta, racio troškova i kombinovani racio	39
Tabela 25: Pokazatelji rentabilnosti	40
Tabela 26: Ostali pokazatelji poslovanja	40
Tabela 27: Bilans stanja društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom	41
Tabela 28: Bilans uspjeha društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom	42
Tabela 29: Bilans stanja dobrovoljnog penzijskog fonda	44
Tabela 30: Bilans uspjeha dobrovoljnog penzijskog fonda	45

Grafikoni

Grafikon 1: Ukupno obračunata premija po društvima za osiguranje iz RS	15
Grafikon 2: Kumulativna stopa rasta ukupno obračunate premije društava za osiguranje iz RS .	17
Grafikon 3: Ukupno obračunata premija društava za osiguranje iz RS, prema vrstama osiguranja	17
Grafikon 4: Ukupno obračunata premija neživotnih osiguranja društava za osiguranje iz RS	17
Grafikon 5: Struktura poslovne aktive društava za osiguranje iz RS	23
Grafikon 6: Struktura poslovne pasive društava za osiguranje iz RS	25
Grafikon 7: Kapital društava za osiguranje iz RS	26
Grafikon 8: Ukupno obračunate tehničke rezerve svih društava za osiguranje iz RS	31
Grafikon 9: Ukupno obračunate tehničke rezerve neživotnih osiguranja.....	32
Grafikon 10: Pregled obračunatih tehničkih rezervi neživotnih osiguranja po društvima za osiguranje iz RS	33
Grafikon 11: Struktura ulaganja sredstava za pokriće ukupno obračunatih tehničkih rezervi neživotnih osiguranja	33
Grafikon 12: Ukupno obračunate tehničke rezerve životnih osiguranja.....	34
Grafikon 13: Pregled obračunatih tehničkih rezervi životnog osiguranja po društvima za osiguranje iz RS	35
Grafikon 14: Struktura ulaganja sredstava za pokriće ukupno obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja.....	35
Grafikon 15: Kretanje obračunatih tehničkih rezervi, akcijskog kapitala i obračunate premije...	36
Grafikon 16: Ukupno isplaćene obaveze iz osiguranja (životna i neživotna osiguranja).....	37

UVODNA RIJEČ

Izvještaj o stanju sektora osiguranja u Republici Srpskoj za 2024. godinu sadrži informacije o stanju u osiguranju i dobrovoljnom penzijskom osiguranju, a pripremljen je na osnovu finansijskih, revizorskih, aktuarskih i drugih izvještaja, koje učesnici na tržištu osiguranja i dobrovoljnog penzijskog osiguranja, u skladu sa propisima, dostavljaju Agenciji za osiguranje Republike Srpske.

Kao i u prethodnom izvještajnom periodu, na tržištu osiguranja Republike Srpske poslovala su 23 društva za osiguranje, od kojih je 14 imalo sjedište u Republici Srpskoj, a 9 u Federaciji BiH. Tržište osiguranja Republike Srpske karakteriše prilično jaka konkurencija, posmatrano kroz broj društava za osiguranje u odnosu na veličinu tržišta. Na pojačanu konkurenciju ukazuje i raspored društava po peer grupama, te i vrijednost Herfindahl Hirschman indeksa. Povećana konkurencija na tržištu osiguranja, uz dominantno učešće premije obaveznog osiguranja od odgovornosti za upotrebu motornih vozila (preko 50%), već duži period predstavlja rizik za očuvanje stabilnosti sektora osiguranja.

Na tržištu osiguranja Republike Srpske, ukupno obračunata premija iznosila je 356,2 miliona KM, a što je za 11,2% više u odnosu na prethodnu godinu, a u okviru koje je premija društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj povećana za 8,5%, a premija filijala društava iz FBiH za 18,6%. Premija neživotnih osiguranja bila je veća za 11,7%, a premija životnih osiguranja za 8,6%. U strukturi ukupne premije, premija osiguranja od odgovornosti za upotrebu motornih vozila učestvovala je sa 54,9%, premija životnog osiguranja sa 17,3%, premija kasko osiguranja motornih vozila sa 9,2%, dok je zajedničko učešće premije svih ostalih vrsta neživotnih osiguranja bilo 18,6%. Bitno je naglasiti da premija osiguranja od odgovornosti za upotrebu motornih vozila sa 62,1% dominira u strukturi premije društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, dok ista sa 35,9% učestvuje u strukturi premije filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH obračunatoj u Republici Srpskoj. Putem zastupnika i brokera, na tržištu osiguranja Republike Srpske, obračunato je 37,2% premije.

U vezi poslovanja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, a koje uključuje poslovanje i u FBiH, treba istaći da je obračunata premija bila veća za 10,0% i iznosila je 331,7 miliona KM. Ukupna bilansna suma je povećana za 6,7%, a u okviru koje su tehničke rezerve porasle za 5,5%. U strukturi ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja, najznačajnije učešće imali su oročeni depoziti, nekretnine i hartije od vrijednosti, sa ukupnim učešćem od 75,8%. Ulaganja u obveznice čiji je emitent Republika Srpska iznosila su 84,8 miliona KM i čine 31,2% obračunatih tehničkih rezervi neživotnih osiguranja. Ulaganja u hartije od vrijednosti učestvuju sa 96,7% u strukturi ukupnih ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi životnih osiguranja, u okviru kojih dominantno učešće imaju obveznice čiji je emitent Republika Srpska u iznosu od 161,1 milion KM i čine 90,7% obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja. Neto rezultat perioda je dobitak u iznosu od 38,7 miliona KM, koji je rezultirao stopom povrata na kapital od 21,3%. Sva društva za osiguranje su, na kraju 2024. godine, ostvarila neto dobitak perioda. Vrijednost kombinovanog racia je bila ispod 100, što znači da je ostvaren pozitivan rezultat iz poslova osiguranja, kao i da je premija bila dovoljna za pokriće obaveza iz ugovora o osiguranju. Osiguranicima, trećim oštećenim licima i korisnicima po osnovu ugovora o osiguranju isplaćeno je 122,0 miliona KM ili 2,4% više u odnosu na prethodnu godinu. Nije bilo značajnijih promjena u vrijednosti stopa efikasnosti u rješavanju i isplati obaveza iz osiguranja.

Solventnost sektora osiguranja posmatrana kroz ispunjavanje zahtjeva adekvatnosti kapitala, pokriće obračunatih tehničkih rezervi, te ratio solventnosti je bila na zadovoljavajućem nivou. Sva društva za osiguranje iz Republike Srpske su ispunjavala propisane zahtjeve adekvatnosti kapitala i pokrića obračunatih tehničkih rezervi.

Nezavisno od činjenice, što su svi pokazatelji stabilnosti i solventnosti sektora osiguranja na zadovoljavajućem nivou i u skladu sa zakonskim zahtjevima, treba imati u vidu da prema aktuelnom regulatornom okviru vrednovanja adekvatnosti kapitala, imovine i sl. nisu zasnovana na pristupu vrednovanja izloženosti rizicima. Stoga do promjene regulatornog okvira, u smislu uvođenja vrednovanja poslovanja društava za osiguranje zasnovanog na upravljanju rizicima i drugih shodnih regulatornih zahtjeva, iskazane pokazatelje sektora osiguranja treba posmatrati sa određenim stepenom opreznosti.

Djelatnost dobrovoljnog penzijskog osiguranja obavljalo je jedno društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom. Sa stanjem na dan 31.12.2024. godine, ukupan broj aktivnih članova dobrovoljnog penzijskog fonda je bio 39.043, što je za 3,0% ili za 1.137 više u odnosu na isti dan prethodne godine. Od ukupnog broja aktivnih članova, 93,3% članova je pristupilo putem penzijskih planova javnih preduzeća i institucija. Neto vrijednost imovine fonda iznosila je 45,2 miliona KM i porasla je za 26,5%, u odnosu na prethodnu godinu.

Direktor
Agencije,
Draženka Janjanin

1. STRUKTURA SEKTORA

U ovom izvještaju, sektor osiguranja obuhvata djelatnost osiguranja (u daljem tekstu: osiguranje) i djelatnost organizovanja i upravljanja dobrovoljnim penzijskim fondovima (u daljem tekstu: dobrovoljno penzijsko osiguranje).

Prema Zakonu o društvima za osiguranje („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 17/05, 01/06, 64/06, 74/10, 47/17 i 58/19) djelatnost osiguranja je djelatnost zaključivanja i izvršavanja ugovora o osiguranju i reosiguranju, te djelatnost posrednika i zastupnika u osiguranju. Pored toga, ovim zakonom je regulisano osnivanje, poslovanje, nadzor i prestanak rada društava za osiguranje i filijala društava za osiguranje iz FBiH, te je osnovana Agencija za osiguranje Republike Srpske (u daljem tekstu: Agencija). Društva za osiguranje mogu obavljati osiguranje kao isključivu djelatnost. Takođe, zakonski okvir osiguranja čine i:

- Zakon o zastupanju u osiguranju i posredovanju u osiguranju i reosiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 47/17), kojim su uređena pravila za obavljanje zastupanja i posredovanja u osiguranju i reosiguranju, uslovi za izdavanje i prestanak važenja ovlašćenja i dozvola u ovom segmentu, te nadzor nad obavljanjem zastupanja i posredovanja u osiguranju i reosiguranju i
- Zakon o obaveznim osiguranjima u saobraćaju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 82/15, 78/20 i 1/24), kojim su propisane vrste obaveznih osiguranja u saobraćaju, te pravila njihovog obavljanja.

Prema Zakonu o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 13/09 i 107/19), društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima obavljaju djelatnost organizovanja i upravljanja dobrovoljnim penzijskim fondovima i drugim penzijskim fondovima osnovanim u skladu sa posebnim zakonima. Takođe, ovim zakonom je regulisano organizovanje i upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, osnivanje, djelatnost i poslovanje društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, poslovi i obaveze kastodi banke, nadležnost Agencije u regulisanju i vršenju nadzora nad društvima za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima, organizovanje penzijskih planova i druga pitanja od značaja za funkcionisanje dobrovoljnih penzijskih fondova.

Obavljanje osiguranja i dobrovoljnog penzijskog osiguranja regulisano je i podzakonskim aktima koje donosi Agencija.

Zakoni i podzakonski akti kojim je uređen sektor osiguranja, dostupni su i na internet stranici Agencije (www.azors.rs.ba).

2. OSIGURANJE

2.1. Tržište osiguranja

2.1.1. Učesnici na tržištu osiguranja

Učesnici na tržištu osiguranja, pod nadzorom Agencije, su: društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, filijale društava za osiguranje iz FBiH, zastupnici i brokeri u osiguranju, te Zaštitni fond Republike Srpske i ovlašćeni aktuari.

2.1.1.1. Društva za osiguranje

Na tržištu osiguranja Republike Srpske, u 2024. godini, poslovalo je 14 društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, koja su prema djelatnosti osiguranja, sjedištu i stanju većinskog vlasništva, na dan 31.12.2024. godine, predstavljena u narednoj tabeli.

Tabela 1: Društva za osiguranje iz Republike Srpske

R.B.	Društvo za osiguranje	Sjedište	Većinsko vlasništvo
NEŽIVOTNA OSIGURANJA			
1.	D.D. Brčko gas osiguranje	Brčko	domaće
2.	Drina osiguranje a.d.	Milići	domaće
3.	Dunav osiguranje a.d.	Banja Luka	strano
4.	Euros osiguranje a.d.	Banja Luka	domaće
5.	Krajina osiguranje a.d.	Banja Luka	domaće
6.	Mikrofin osiguranje a.d.	Banja Luka	domaće
7.	Nešković osiguranje a.d.	Bijeljina	domaće
8.	Osiguranje Aura a.d.	Banja Luka	domaće
9.	Osiguranje Garant d.d.	Brčko	domaće
10.	Premium osiguranje a.d.	Banja Luka	domaće
11.	SAS-SuperP OSIGURANJE a.d.	Bijeljina	domaće
12.	Triglav osiguranje a.d.	Banja Luka	strano
ŽIVOTNA I NEŽIVOTNA OSIGURANJA (KOMPOZITNA DRUŠTVA)			
13.	Grawe osiguranje a.d.	Banja Luka	strano
14.	Wiener osiguranje a.d.	Banja Luka	strano

Izvor: Centralni registar HOV

Od 14 društava za osiguranje, koja imaju sjedište u Republici Srpskoj, 12 je registrovano za obavljanje djelatnosti neživotnih osiguranja, a 2 društva za osiguranje za obavljanje djelatnosti neživotnih i životnih osiguranja (kompozitna društva za osiguranje), pri čemu je 9 društava za osiguranje poslovalo putem filijale u FBiH.

U 2024. godini, na tržištu osiguranja Republike Srpske, poslovalo je i 9 filijala društava za osiguranje iz FBiH.

Struktura vlasništva

Prema strukturi vlasništva, sa stanjem na dan 31.12.2024. godine, 10 društava za osiguranje je bilo u većinskom domaćem vlasništvu, dok su 4 društva za osiguranje bila u većinskom stranom vlasništvu.

Tabela 2: Vlasnička struktura u društvima za osiguranje iz RS

Vlasništvo	Broj društava za osiguranje	Učešće u ukupnom kapitalu	Učešće u ukupnoj aktivi	Učešće u fakturisanom premiji
Većinsko domaće vlasništvo	10	60,9%	43,4%	60,4%
Većinsko strano vlasništvo	4	39,1%	56,6%	39,6%
UKUPNO	14	100,0%	100,0%	100,0%

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS i Centralni registar HOV

Društva sa većinskim stranim kapitalom su učestvovala u ukupnom kapitalu sa 39,1%. Na društva za osiguranje sa većinskim stranim kapitalom odnosi se 56,6% ukupne aktive i 39,6% fakturisane premije.

Ljudski resursi

Na dan 31.12.2024. godine, u društvima za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj bio je zaposlen 1.451 radnik. Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih u društvima za osiguranje predstavljeni su u narednoj tabeli.

Tabela 3: Broj i kvalifikaciona struktura zaposlenih u društvima za osiguranje iz RS

KVALIFIKACIJA	31.12.2022.		31.12.2023.		31.12.2024.		Indeks 2024/23
	broj	%	broj	%	broj	%	
NK	5	0,3	3	0,2	2	0,1	66,7
PK	0	0,0	0	0,0	1	0,1	
NS	0	0,0	2	0,1	0	0,0	
KV	61	3,9	66	4,3	37	2,6	56,1
SSS	785	50,3	784	51,4	775	53,4	98,9
VKV	4	0,3	1	0,1	1	0,1	100,0
VŠS	69	4,4	68	4,5	55	3,8	80,9
VSS	601	38,5	559	36,7	546	37,6	97,7
MR	33	2,1	40	2,6	32	2,2	80,0
DR	2	0,1	2	0,1	2	0,1	100,0
U K U P N O	1.560	100,0	1.525	100,0	1.451	100,0	95,1

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Pored toga, u filijalama društava za osiguranje iz FBiH bilo je zaposleno 338 radnika, u Zaštitnom fondu Republike Srpske 8 radnika, a što zajedno sa zaposlenima u društvima za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj čini 1.797 radnika. Takođe, na tržištu osiguranja djeluju i zastupnici i brokeri u osiguranju (fizička lica), te ovlašćeni aktuari, a što je prikazano u nastavku ovog poglavlja.

2.1.1.2. Zastupnici i brokeri u osiguranju

Zaključno sa danom 31.12.2024. godine, u Registar zastupnika i brokera u osiguranju kod Agencije bilo je upisano:

- 602 zastupnika u osiguranju–fizička lica, od čega ih je 93 registrovalo preduzetničke radnje,
- 20 društava za zastupanje u osiguranju sa sjedištem u Republici Srpskoj (uključujući Pošte Srpske, mikrokreditna društva i banke) i 4 filijale društava za zastupanje iz FBiH,

- 21 broker u osiguranju–fizička lica,
- 7 brokerskih društava sa sjedištem u Republici Srpskoj i 5 filijala brokerskih društava iz FBiH.

Na internet stranici Agencije (www.azors.rs.ba) dostupan je aktuelni izvod iz registara zastupnika i brokera u osiguranju.

U 2024. godini, Agencija je organizovala edukaciju i održala jedan redovni i dva vanredna ispitna roka za polaganje stručnog ispita, koji je potreban za dobijanje ovlaštenja za obavljanje poslova zastupnika u osiguranju i brokera u osiguranju. Stručni ispit je položilo ukupno 94 kandidata.

2.1.1.3. Zaštitni fond Republike Srpske

Zaštitni fond Republike Srpske (u daljem tekstu: Zaštitni fond) osnovan je Zakonom o obaveznom osiguranju za motorna vozila i ostalim obaveznim osiguranjima od odgovornosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 102/09 – Prečišćeni tekst), kao posebno pravno lice. Nadležnost Zašitnog fonda propisana je Zakonom o obaveznim osiguranjima u saobraćaju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 82/15, 78/20 i 1/24). Zaštitni fond je obavezan da izvršava obavezu naknade štete nastale na teritoriji Republike Srpske trećem oštećenom licu, ako ih prouzrokuje nepoznato vozilo (štete na licima¹) ili vozilo čiji vlasnik nije zaključio ugovor o osiguranju od autoodgovornosti (štete na licima i stvarima). Pored toga, Zaštitni fond je obavezan da izvršava i obavezu isplate naknade oštećenim licima u slučaju da nije zaključen ugovor o obaveznom osiguranju putnika u javnom prevozu od posljedica nesrećnog slučaja, te šteta iz osnova autoodgovornosti i osiguranja putnika u javnom prevozu koje nisu mogle biti nadoknađene iz stečajne ili likvidacione mase društva za osiguranje.

Dodatno, Zaštitni fond je dužan da vodi centralnu elektronsku bazu podataka neophodnih za zaključivanje ugovora o osiguranju, rješavanju odštetnih zahtjeva i podataka o obračunatoj premiji za obavezno osiguranje od autoodgovornosti i osiguranje putnika u javnom prevozu od posljedica nesrećnog slučaja. Društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj i filijale društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH dostavljaju naprijed navedene podatke Zašitnom fondu, čiji detaljniji sadržaj i način dostavljanja propisuje Agencija.

Sva društva za osiguranje koja u Republici Srpskoj obavljaju poslove osiguranja od autoodgovornosti i osiguranja putnika u javnom prevozu od posljedica nesrećnog slučaja, osim putnika u vazdušnom saobraćaju, obavezno su članovi Zašitnog fonda i plaćaju doprinos Zašitnom fondu, srazmjerno obračunatoj premiji osiguranja od autoodgovornosti i osiguranja putnika u javnom prevozu od posljedica nesrećnog slučaja u Republici Srpskoj.

Ukupno ostvareni prihodi Zašitnog fonda, u 2024. godini, su iznosili 2.413.274 KM i manji su za 12,7% u odnosu na prethodnu godinu, od čega se 82,9% odnosilo na poslovne prihode, finansijske prihode 4,1%, ostale prihode 12,7%, te prihode od usklađivanja vrijednosti imovine 0,3%. Na smanjenje ukupnih prihoda uticalo je smanjenje poslovnih prihoda (prihodi po osnovu regresnih potraživanja) i ostalih prihoda (prihodi od ukidanja rezervisanja). Ukupni rashodi su iznosili 1.951.755 KM i bili su manji za 20,9%, a činili su ih poslovni rashodi (93,7%) i ostali rashodi (6,3%). Na smanjenje ukupnih rashoda uticalo je smanjenje troškova rezervisanja, te manja vrijednost ispravke regresnih potraživanja. Zašitni fond je ostvario višak prihoda nad rashodima u iznosu od 461.519 KM.

¹ Uz izuzetak propisan članom 51. stav 2. Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju

U narednoj tabeli dat je pregled rješavanja i isplate odštetnih zahtjeva, koji se odnose na štete na licima ili imovini u saobraćajnim nezgodama iz nadležnosti Zaštitnog fonda.

Tabela 4: Odštetni zahtjevi prema Zaštitnom fondu

Odštetni zahtjevi	2022.	2023.	2024.	Indeks 2024/2023
1. Prijavljeni u tekućem periodu i reaktivirani	291	315	261	82,9
2. Preneseni iz prethodnog perioda	101	86	71	82,6
3. Ukupan broj zahtjeva (1+2)	392	401	332	82,8
4. Odbijeni zahtjevi	78	80	46	57,5
5. Obrađeni zahtjevi bez odbijenih	228	250	230	92,0
6. Broj isplaćenih zahtjeva	228	250	230	92,0
7. Iznos isplaćenih zahtjeva (KM)	1.132.738	1.188.803	986.396	83,0

Izvor: Izvještaj Zaštitnog fonda

Ukupan broj odštetnih zahtjeva je bio manji, u odnosu na isti period prethodne godine, usljed smanjenja broja prijavljenih odštetnih zahtjeva u tekućem periodu i manjeg broja prenesenih odštetnih zahtjeva iz prethodnog perioda. Shodno tome i broj i iznos isplaćenih odštetnih zahtjeva je bio manji. Prosječna vrijednost isplaćenog odštetnog zahtjeva iznosila je 4.289 KM i bila je manja za 9,8% u odnosu na prethodnu godinu.

2.1.1.4. Ovlašćeni aktuari

U skladu sa međunarodnim standardima za obavljanje osiguranja od posebne važnosti je obezbjeđenje adekvatnog broja profesionalno osposobljenih aktuara. Na dan 31.12.2024. godine, u Registar ovlašćenih aktuara kod Agencije bilo je upisano 40 lica. Na internet stranici Agencije (www.azors.rs.ba) dostupan je aktuelni izvod iz Registra ovlašćenih aktuara.

2.1.2. Obračunata premija na tržištu osiguranja Republike Srpske²

U narednoj tabeli dat je pregled ukupno obračunate premije na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj³, za 2022, 2023. i 2024. godinu.

Tabela 5: Premija osiguranja obračunata na tržištu RS

R.B.	Subjekti na tržištu RS	Obračunata premija na tržištu Republike Srpske						Indeks 2024/23
		2022.		2023.		2024.		
		Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	
1.	DRUŠTVA IZ RS	204.446.727	73,8	237.234.954	74,0	257.497.708	72,3	108,5
1.1.	Neživotna osiguranja	177.786.431	64,2	209.967.151	65,5	229.204.251	64,4	109,2
1.2.	Životna osiguranja	26.660.296	9,6	27.267.803	8,5	28.293.457	7,9	103,8
2.	FILIJALE DRUŠTAVA IZ FBiH	72.411.832	26,2	83.235.814	26,0	98.715.232	27,7	118,6
2.1.	Neživotna osiguranja	44.291.917	16,0	53.741.368	16,8	65.379.497	18,3	121,7
2.2.	Životna osiguranja	28.119.915	10,2	29.494.446	9,2	33.335.735	9,4	113,0
UKUPNO		276.858.559	100,0	320.470.768	100,0	356.212.940	100,0	111,2

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS i filijala društava iz FBiH

² U odnosu na prethodne godišnje izvještaje o stanju sektora osiguranja u Republici Srpskoj, ovaj izvještaj ne sadrži pokazatelje razvijenosti tržišta osiguranja, jer uporedni podaci u periodu izrade izvještaja nisu bili dostupni kod relevantnih izvora.

³ Ukupno obračunata premija na tržištu osiguranja Republike Srpske je obračunata na način da je ukupna premija koju su obračunala društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, umanjena za premiju koju su ta društva obračunala u FBiH i uvećana za premiju koju su filijale društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH obračunala u Republici Srpskoj.

Obračunata premija na tržištu osiguranja Republike Srpske, u periodu 01.01. do 31.12.2024. godine, iznosila je 356.212.940 KM i bila je veća, u odnosu na isti period prethodne godine, za 35.742.172 KM ili 11,2%. Obračunata premija društava za osiguranje iz Republike Srpske veća je za 8,5%, dok je obračunata premija filijala društava za osiguranje iz FBiH veća za 18,6%.

U sljedećoj tabeli je predstavljena struktura obračunate premije na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj, prema vrstama osiguranja, za 2022, 2023. i 2024. godinu.

Tabela 6: Obračunata premija na tržištu osiguranja u RS, prema vrstama osiguranja

Vrsta osiguranja	2022.		2023.		2024.		Indeks 2024/23
	Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	
Osiguranje nezgode	15.718.688	5,7	18.059.070	5,6	21.847.683	6,1	121,0
Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu, osim vozila koja se kreću po šinama	22.922.415	8,3	27.856.755	8,7	32.698.437	9,2	117,4
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	10.062.016	3,6	10.430.236	3,3	12.083.722	3,4	115,9
Osiguranje od ostalih šteta na imovini	12.015.599	4,3	13.577.653	4,2	15.976.075	4,5	117,7
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	148.913.859	53,8	178.745.937	55,8	195.448.530	54,9	109,3
Ostalo	12.445.770	4,5	15.038.868	4,7	16.529.301	4,6	109,9
Ukupno neživotna osiguranja	222.078.347	80,2	263.708.519	82,3	294.583.748	82,7	111,7
Životno osiguranje	54.780.212	19,8	56.762.249	17,7	61.629.192	17,3	108,6
Ukupno	276.858.559	100,0	320.470.768	100,0	356.212.940	100,0	111,2

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS i filijala društava iz FBiH

Od obračunate premije na tržištu osiguranja Republike Srpske u 2024. godini, na premiju neživotnih osiguranja odnosilo se 294.583.748 KM ili 82,7%, dok je obračunata premija životnih osiguranja iznosila 61.629.192 KM ili 17,3%. U odnosu na prethodnu godinu, obračunata premija neživotnih osiguranja je veća za 11,7%, a premija životnih osiguranja za 8,6%. Premija osiguranja od odgovornosti za upotrebu motornih vozila sa 62,1% dominira u strukturi premije društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj obračunatoj na tržištu osiguranja Republike Srpske.

2.1.3. Tržišna struktura i koncentracija

Učešće društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj i filijala društava za osiguranje iz FBiH u ukupno obračunatoj premiji na tržištu Republike Srpske prikazano je u narednoj tabeli.

Tabela 7: Učešće društava za osiguranje iz RS i filijala društava iz FBiH na tržištu RS

R.B.	Učešće društava za osiguranje iz Republike Srpske i filijala društava iz FBiH u ukupno obračunatoj premiji na tržištu Republike Srpske			
	Društvo za osiguranje iz RS / filijale društava iz FBiH	2022.	2023.	2024.
1.	D.D. Brčko gas osiguranje	4,4%	4,2%	3,8%
2.	Grawe osiguranje a.d.	13,0%	12,2%	11,5%
3.	Drina osiguranje a.d.	7,4%	7,2%	6,8%
4.	Dunav osiguranje a.d.	6,7%	6,4%	6,3%
5.	Euros osiguranje a.d.	3,3%	3,2%	3,3%
6.	Wiener osiguranje a.d.	7,4%	6,8%	7,2%
7.	Krajina osiguranje a.d.	2,1%	2,4%	3,7%
8.	Mikrofin osiguranje a.d.	3,5%	4,1%	4,1%
9.	Nešković osiguranje a.d.	6,0%	6,1%	6,0%

R.B.	Učešće društava za osiguranje iz Republike Srpske i filijala društava iz FBiH u ukupno obračunatoj premiji na tržištu Republike Srpske			
	Društvo za osiguranje iz RS / filijale društava iz FBiH	2022.	2023.	2024.
10.	Osiguranje Aura a.d.	6,3%	6,4%	6,0%
11.	Osiguranje Garant a.d.	4,2%	4,3%	4,2%
12.	Premium osiguranje a.d.	3,6%	4,1%	5,2%
13.	SAS-SuperP osiguranje a.d.	1,2%	1,2%	1,2%
14.	Triglav osiguranje a.d.	4,7%	5,3%	2,9%
15.	Asa osiguranje d.d.	3,5%	5,0%	5,3%
16.	Adriatic osiguranje d.d.	2,4%	3,4%	4,2%
17.	Camelija osiguranje d.d.	0,6%	0,9%	1,0%
18.	Central osiguranje d.d.	1,9%		
19.	Croatia osiguranje d.d.	0,8%	0,9%	0,8%
20.	Euroherc osiguranje d.d.	2,9%	2,9%	2,8%
21.	SARAJEVO osiguranje d.d.	1,5%	1,5%	1,4%
22.	Vienna osiguranjed.d.	3,6%	3,4%	3,6%
23.	UNIQA osiguranje d.d.	7,3%	6,7%	6,1%
24.	Triglav osiguranje d.d.	1,6%	1,3%	2,5%
	UKUPNO	100,0%	100,0%	100,0%

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS i filijala društava iz FBiH

U sljedećem pregledu dat je stepen koncentracije tržišta osiguranja u Republici Srpskoj, po peer grupama, iz kojeg se vidi da nije bilo promjena broja društava za osiguranje po peer grupama, te da ni jedno društvo za osiguranje nije ostvarilo učešće u ukupno obračunatoj premiji veće od 15%, dok se samo jedno društvo za osiguranje nalazi u grupi 10-15% učešća u ukupno obračunatoj premiji.

Tabela 8: Učešće društava za osiguranje iz RS i filijala društava iz FBiH u ukupno obračunatoj premiji na tržištu RS, prema peer grupama

Učešće	Učešće društava za osiguranje iz Republike Srpske i filijala društava iz FBiH u ukupnoj premiji na tržištu Republike Srpske prema peer grupama					
	2022.		2023.		2024.	
	Ukupno učešće	Broj društava za osiguranje	Ukupno učešće	Broj društava za osiguranje	Ukupno učešće	Broj društava za osiguranje
do 5%	45,9%	17	37,8%	14	39,6%	14
5-10%	41,1%	6	50,0%	8	48,9%	8
10-15%	13,0%	1	12,2%	1	11,5%	1
preko 15%	0	0	0	0	0,0%	0

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS i filijala društava iz FBiH

Herfindahl Hirschman–ov indeks predstavlja, takođe, mjeru koncentracije tržišta i izračunava se kao zbir kvadrata pojedinačnog učešća svakog društva za osiguranje u odnosu na ostvarenu premiju. Ovaj indeks uzima u obzir relativnu veličinu i raspodjelu društava na tržištu, te ukoliko je tržište monopolističko, postoji i veća tržišna koncentracija, odnosno manja konkurencija. Indeks se povećava ukoliko se smanjuje broj društava učesnika na tržištu, a u isto vrijeme razlika u veličini među njima je sve veća. Ukoliko bi postojalo samo jedno društvo koje se bavi osiguranjem, indeks bi iznosio 10.000 (učešće na tržištu 100%, odnosno indeks je $100 \cdot 100 = 10.000$). U suprotnom slučaju, ukoliko bi bilo mnogo društava sa srazmjerno niskim učešćem, oko 0%, indeks bi bio blizu 0, što bi ukazivalo da na tržištu postoji savršena konkurencija. Ako je Herfindahl Hirschman–ov indeks između 1.000 i 1.800 smatra se da na tržištu postoji umjerena koncentracija. S obzirom

da je Herfindahl Hirschman-ov indeks u 2024. godini iznosio 567 poena, može se zaključiti da je na tržištu osiguranja Republike Srpske postojala prilično jaka konkurencija.

2.1.4. Obračunata premija po društvima za osiguranje

2.1.4.1. Obračunata premija društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj

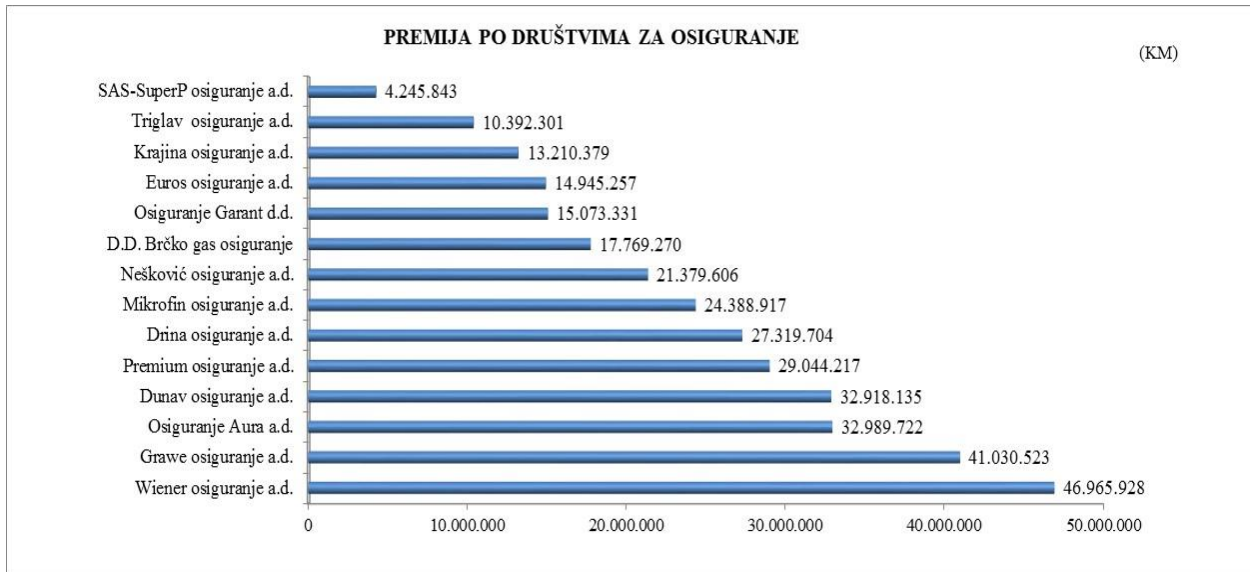
Ukupno obračunata premija, u periodu 01.01. do 31.12.2024. godine, društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, uključujući i premiju koju su ova društva za osiguranje obračunala na tržištu osiguranja FBiH, iznosila je 331.673.133 KM (od čega 257.497.708 KM u Republici Srpskoj, a 74.175.425 KM u FBiH). U odnosu na isti period prethodne godine, obračunata premija društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj bila je veća za 30.092.520 KM ili 10,0%.

U narednoj tabeli prikazana je obračunata premija po društvima za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj za 2022, 2023. i 2024. godinu.

Tabela 9: Ukupno obračunata premija po društvima za osiguranje iz RS

R.B.	Društvo za osiguranje u Republici Srpskoj	Obračunata premija						Indeks 2024/23
		2022.		2023.		2024.		
		Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	
	NEŽIVOTNA OSIGURANJA							
1.	D.D. Brčko gas osiguranje	16.048.664	6,0	17.354.289	5,8	17.769.270	5,4	102,4
2.	Grawe osiguranje a.d.	11.129.779	4,2	13.083.833	4,3	14.349.145	4,3	109,7
3.	Drina osiguranje a.d.	22.853.473	8,6	25.895.450	8,6	27.319.704	8,2	105,5
4.	Dunav osiguranje a.d.	28.348.142	10,7	30.690.137	10,2	32.918.135	9,9	107,3
5.	Euros osiguranje a.d.	10.952.043	4,1	12.088.446	4,0	14.945.257	4,5	123,6
6.	Wiener osiguranje a.d.	34.956.301	13,2	37.383.581	12,4	44.117.897	13,3	118,0
7.	Krajina osiguranje a.d.	5.823.474	2,2	7.714.679	2,6	13.210.379	4,0	171,2
8.	Mikrofin osiguranje a.d.	16.663.832	6,3	21.531.139	7,1	24.388.917	7,4	113,3
9.	Nešković osiguranje a.d.	16.563.145	6,2	19.396.013	6,4	21.379.606	6,4	110,2
10.	Osiguranje Aura a.d.	29.141.837	11,0	32.124.042	10,7	32.989.722	9,9	102,7
11.	Osiguranje Garant d.d.	11.740.646	4,4	13.693.548	4,5	15.073.331	4,5	110,1
12.	Premium osiguranje a.d.	17.016.393	6,4	21.131.582	7,0	29.044.217	8,8	137,4
13.	SAS-SuperP osiguranje a.d.	3.434.223	1,3	3.866.495	1,3	4.245.843	1,3	109,8
14.	Triglav osiguranje a.d.	13.000.528	4,9	17.079.733	5,7	10.392.301	3,1	60,8
	UKUPNO NEŽIVOTNA OSIGURANJA	237.672.480	89,5	273.032.966	90,5	302.143.724	91,1	110,7
	ŽIVOTNA OSIGURANJA							
1.	Grawe osiguranje a.d.	24.969.844	9,4	25.913.781	8,6	26.681.378	8,0	103,0
2.	Wiener osiguranje a.d.	2.918.610	1,1	2.633.866	0,9	2.848.031	0,9	108,1
	UKUPNO ŽIVOTNA OSIGURANJA	27.888.454	10,5	28.547.647	9,5	29.529.409	8,9	103,4
	UKUPNA PREMIJA	265.560.934	100,0	301.580.613	100,0	331.673.133	100,0	110,0

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Grafikon 1: Ukupno obračunata premija po društvima za osiguranje iz RS

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

U narednoj tabeli dat je pregled premije po društvima za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj obračunate u FBiH za 2022, 2023. i 2024. godinu.

Tabela 10: Obračunata premija društava za osiguranje iz RS u FBiH

R.B.	Društvo za osiguranje	Obračunata premija						
		2022.		2023.		2024.		Indeks 2024/23
		Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	
NEŽIVOTNA OSIGURANJA								
1.	D.D. Brčko-gas osiguranje	3.927.865	6,4	3.794.074	5,9	4.340.495	5,9	114,4
2.	Drina osiguranje a.d.	2.473.806	4,0	2.711.409	4,2	2.997.470	4,0	110,6
3.	Dunav osiguranje a.d.	9.813.574	16,1	10.090.393	15,7	10.484.611	14,1	103,9
4.	Wiener osiguranje a.d.	16.190.750	26,5	16.789.563	26,1	20.035.621	27,0	119,3
5.	Mikrofin osiguranje a.d.	6.851.610	11,2	8.246.267	12,8	9.788.400	13,2	118,7
6.	Osiguranje Aura a.d.	11.671.961	19,1	11.652.163	18,1	11.479.736	15,5	98,5
7.	Premium osiguranje a.d.	7.025.585	11,5	7.901.791	12,3	10.683.674	14,4	135,2
8.	Euros osiguranje a.d.	1.930.897	3,2	1.880.156	2,9	3.092.319	4,2	164,5
9.	Krajina osiguranje a.d.					37.147	0,1	
	UKUPNO NEŽIVOTNA OSIGURANJA	59.886.050	98,0	63.065.815	98,0	72.939.474	98,3	115,7
	ŽIVOTNA OSIGURANJA							
1.	Wiener osiguranje a.d.	1.228.157	2,0	1.279.844	2,0	1.235.951	1,7	96,6
	UKUPNO ŽIVOTNA OSIGURANJA	1.228.157	2,0	1.279.844	2,0	1.235.951	1,7	96,6
	UKUPNA PREMIJA	61.114.207	100,0	64.345.659	100,0	74.175.425	100,0	115,3

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

Društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj obračunala su premiju u FBiH u iznosu od 74.175.425 KM, koja je, u odnosu na prethodnu godinu, bila veća za 15,3% i učestvovala u ukupnoj premiji društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj sa 22,4%. U strukturi ove premije dominirala je premija neživotnih osiguranja sa 98,3%.

Struktura portfelja

U narednoj tabeli je predstavljena struktura ukupno obračunate premije društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, prema vrstama osiguranja, za 2022, 2023. i 2024. godinu, s tim da se kategorija „ostalo” odnosi na 13 grupa neživotnih osiguranja, koje u ukupnoj premiji pojedinačno učestvuju oko jednog procenta.

Tabela 11: Ukupno obračunata premija društava za osiguranje iz RS, prema vrstama osiguranja

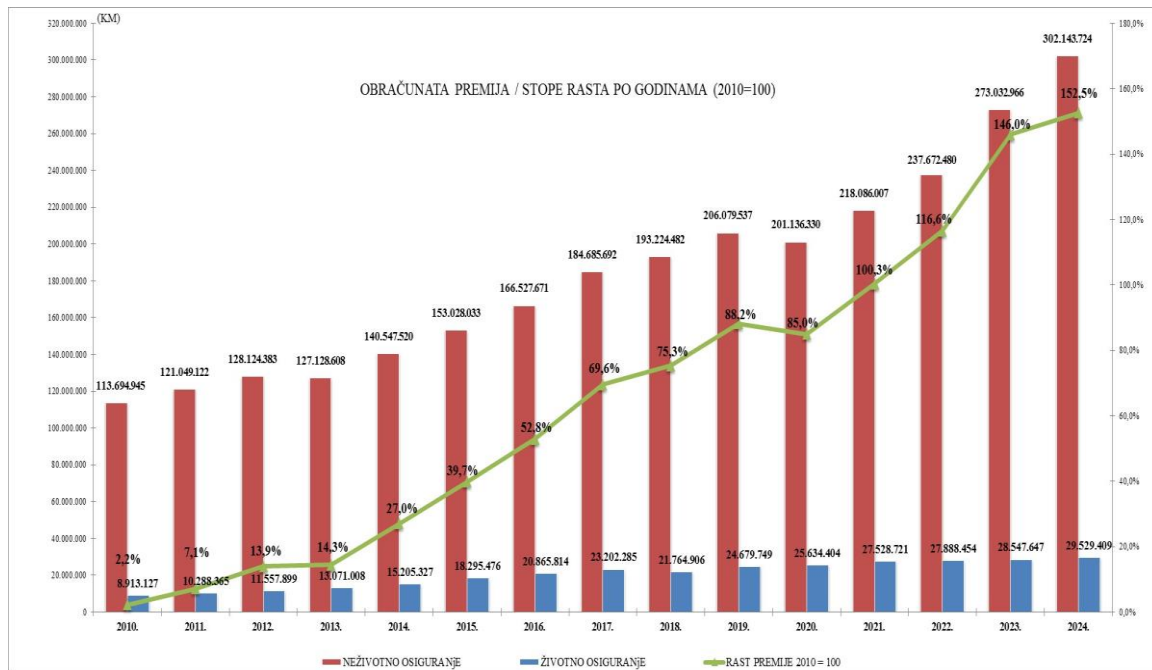
Vrsta osiguranja	2022.		2023.		2024.		Indeks 2024/23
	Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	
Osiguranje nezgode	17.445.775	6,6	20.155.640	6,7	24.219.276	7,3	120,2
Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim, vozila koja se kreću po šinama	18.797.721	7,1	22.108.251	7,3	24.303.088	7,3	109,9
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	8.803.700	3,3	9.548.735	3,2	9.764.752	2,9	102,3
Osiguranje od ostalih šteta na imovini	16.023.517	6,0	15.439.747	5,1	18.787.893	5,7	121,7
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	164.492.362	61,9	191.206.233	63,4	208.940.012	63,0	109,3
Ostalo	12.109.406	4,6	14.574.360	4,8	16.128.703	4,9	110,7
Ukupno neživotna osiguranja	237.672.480	89,5	273.032.966	90,5	302.143.724	91,1	110,7
Životno osiguranje	27.888.454	10,5	28.547.647	9,5	29.529.409	8,9	103,4
Ukupno	265.560.934	100,0	301.580.613	100,0	331.673.133	100,0	110,0

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

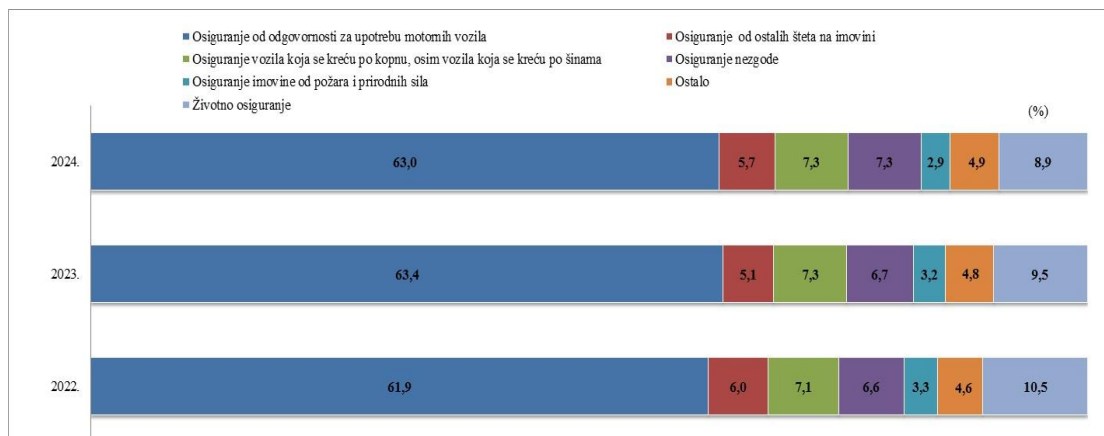
Od ukupno obračunate premije, u 2024. godini, na premiju neživotnih osiguranja odnosilo se 302.143.724 KM ili 91,1%, dok je obračunata premija životnih osiguranja iznosila 29.529.409 KM ili 8,9%. U odnosu na prethodnu godinu, obračunata premija neživotnih osiguranja je veća za 10,7%, dok je obračunata premija životnih osiguranja veća za 3,4%.

U ukupno obračunatoj premiji osiguranja od odgovornosti za upotrebu motornih vozila, najznačajnije učešće je imala premija obaveznog osiguranja od autoodgovornosti sa 99,5%. Učešće premije obaveznog osiguranja od autoodgovornosti, u ukupno obračunatoj premiji osiguranja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, bilo je 62,7%, odnosno u ukupno obračunatoj premiji neživotnih osiguranja 68,8% i nije značajnije promijenjeno u odnosu na prethodnu godinu.

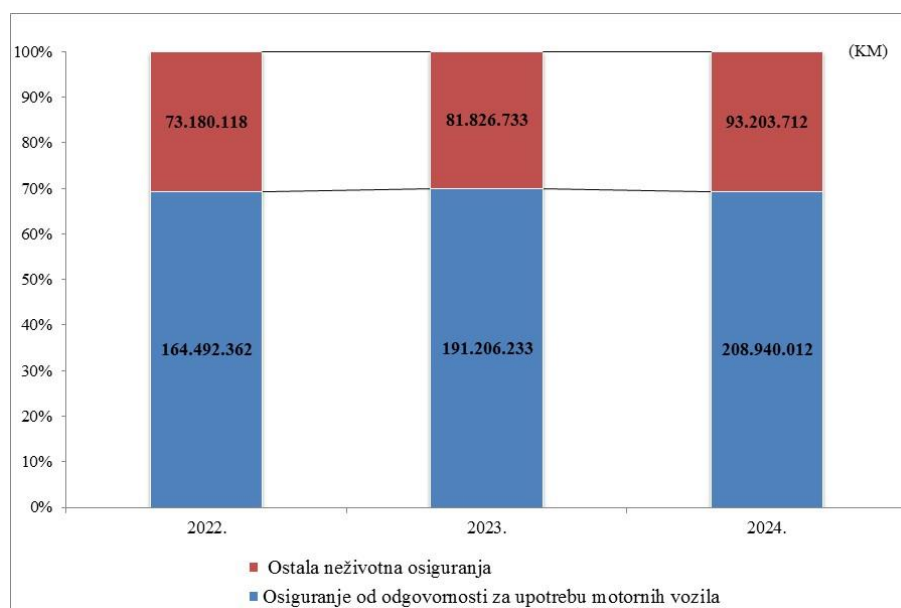
U nastavku se daje niz grafičkih ilustracija obračunate premije društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Grafikon 2: Kumulativna stopa rasta ukupno obračunate premije društava za osiguranje iz RS

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

Grafikon 3: Ukupno obračunata premija društava za osiguranje iz RS, prema vrstama osiguranja

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

Grafikon 4: Ukupno obračunata premija neživotnih osiguranja društava za osiguranje iz RS

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

2.1.4.2. Obračunata premija filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH

U ukupno obračunatoj premiji, na tržištu osiguranja Republike Srpske, filijale društava za osiguranje iz FBiH učestvovala su sa 27,7%, odnosno u iznosu od 98.715.232 KM.

U narednoj tabeli prikazan je pregled obračunate premije, na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj, po filijalama društava iz FBiH za 2022, 2023. i 2024. godinu.

Tabela 12: Obračunata premija po filijalama društava za osiguranje iz FBiH

R.B.	Filijale društava za osiguranje iz FBiH koje posluju u RS	Obračunata premija						Indeks 2024/23
		2022.		2023.		2024.		
		Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	Iznos (KM)	%	
NEŽIVOTNA OSIGURANJA								
1.	Asa Central osiguranje d.d.	9.603.484	13,3	16.150.461	19,4	18.836.893	19,1	116,6
2.	Adriatic osiguranje d.d.	6.677.269	9,2	10.441.566	12,5	13.697.043	13,9	131,2
3.	Camelija osiguranje d.d.	1.777.454	2,5	2.889.187	3,5	3.419.904	3,5	118,4
4.	Central osiguranje d.d.	5.339.647	7,4					
5.	Croatia osiguranje d.d.	2.060.610	2,8	2.896.811	3,5	2.918.820	3,0	100,8
6.	Euroherc osiguranje d.d.	8.015.997	11,1	9.351.724	11,2	10.013.337	10,1	107,1
7.	SARAJEVO osiguranje	4.230.297	5,8	4.716.656	5,7	4.838.934	4,9	102,6
8.	Vienna osiguranje d.d.	519.323	0,7	829.783	1,0	1.545.237	1,6	186,2
9.	UNIQA osiguranje d.d.	5.833.526	8,1	6.247.872	7,5	7.035.486	7,1	112,6
10.	Triglav osiguranje d.d.	234.310	0,3	217.308	0,3	3.073.843	3,1	1.414,5
	UKUPNO NEŽIVOTNA OSIGURANJA	44.291.917	61,2	53.741.368	64,6	65.379.497	66,2	121,7
ŽIVOTNA OSIGURANJA								
1.	Adriatic osiguranje d.d.	60.975	0,1	510.700	0,6	1.330.905	1,3	260,6
2.	Croatia osiguranje d.d.	112.059	0,2	103.484	0,1	108.744	0,1	105,1
3.	Vienna osiguranje d.d.	9.318.923	12,9	9.915.633	11,9	11.201.397	11,3	113,0
4.	UNIQA osiguranje d.d.	14.425.091	19,9	15.099.848	18,1	14.712.273	14,9	97,4
5.	Triglav osiguranje d.d.	4.202.868	5,8	3.864.782	4,6	5.982.416	6,1	154,8
	UKUPNO ŽIVOTNA OSIGURANJA	28.119.915	38,8	29.494.446	35,4	33.335.735	33,8	113,0
	UKUPNA PREMIJA	72.411.832	100,0	83.235.814	100,0	98.715.232	100,0	118,6

Izvor: Izvještaji filijala društava iz FBiH

U strukturi premije filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH, koja je u 2024. godini obračunata na tržištu osiguranja Republike Srpske, neživotna osiguranja su učestvovala sa 66,2%, a životna osiguranja sa 33,8%. Premija neživotnih osiguranja koju su filijale društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH obračunale u Republici Srpskoj je veća za 21,7%, dok je premija životnih osiguranja povećana za 13,0%, posmatrano u odnosu na 2023. godinu. Premija osiguranja od odgovornosti za upotrebu motornih vozila učestvovala je sa 35,9% u ukupno obračunatoj premiji filijala društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH.

2.1.5. Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju

2.1.5.1. Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj

U narednoj tabeli dat je pregled premije obračunate putem zastupnika i brokera u osiguranju, na tržištu osiguranja u Republici Srpskoj, za 2023. i 2024. godinu.

Tabela 13: Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu RS

R.B.	Subjekti na tržištu	2023.				2024.			
		Obračunata premija putem zastupnika u osiguranju		Obračunata premija putem brokera u osiguranju		Obračunata premija putem zastupnika u osiguranju		Obračunata premija putem brokera u osiguranju	
		Iznos (KM)	Učešće u ukupno obračunatoj premiji	Iznos (KM)	Učešće u ukupno obračunatoj premiji	Iznos (KM)	Učešće u ukupno obračunatoj premiji	Iznos (KM)	Učešće u ukupno obračunatoj premiji
1.	DRUŠTVA ZA OSIGURANJE IZ RS	59.300.627	25,0%	12.974.069	5,5%	70.652.953	27,4%	13.920.366	5,4%
1.1.	Neživotna osiguranja	34.627.347	16,5%	12.840.707	6,1%	44.992.306	19,6%	13.774.856	6,0%
1.2.	Životna osiguranja	24.673.280	90,5%	133.362	0,5%	25.660.647	90,7%	145.510	0,5%
2.	FILIJALE DRUŠTAVA IZ FBiH	35.215.843	42,3%	1.473.479	1,8%	43.396.454	44,0%	4.647.106	4,7%
2.1.	Neživotna osiguranja	13.367.184	24,9%	1.467.339	2,7%	18.439.383	28,2%	3.639.009	5,6%
2.2.	Životna osiguranja	21.848.659	74,1%	6.140	0,0%	24.957.071	74,9%	1.008.097	3,0%
UKUPNO		94.516.470	29,5%	14.447.548	4,5%	114.049.407	32,0%	18.567.472	5,2%

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS i filijala društava iz FBiH

Premija na tržištu osiguranja Republike Srpske u 2024. godini, obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju, iznosila je 132.616.879 KM ili 37,2% ukupno obračunate premije i veća je za 21,7%, u odnosu na prethodnu godinu.

Putem zastupnika u osiguranju obračunata je premija u iznosu od 114.049.407 KM, odnosno 32,0% ukupne premije, dok je putem brokera u osiguranju obračunato 18.567.472 KM ili 5,2% ukupne premije.

Premija neživotnih osiguranja, obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju, iznosila je 80.845.553 KM ili 27,4% premije neživotnih osiguranja i veća je za 29,8% u odnosu na isti period prethodne godine. Putem zastupnika i brokera u osiguranju, obračunato je 51.771.326 KM ili 84,0% premije životnih osiguranja, a što predstavlja povećanje obračunate premije životnih osiguranja putem ovih kanala prodaje za 11,0% u odnosu na prethodnu godinu.

U narednoj tabeli dat je pregled premije obračunate putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu Republike Srpske, po vrstama osiguranja, za 2023. i 2024. godinu.

Tabela 14: Premija obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju na tržištu RS, po vrstama osiguranja

Vrste osiguranja	2023.				2024.			
	Obračunata premija putem zastupnika u osiguranju		Obračunata premija putem brokera u osiguranju		Obračunata premija putem zastupnika u osiguranju		Obračunata premija putem brokera u osiguranju	
	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranja	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranja	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranja	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranja
Osiguranje nezgode	2.575.114	14,3%	4.093.544	22,7%	5.563.227	25,5%	4.577.573	21,0%
Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu, osim vozila	4.012.407	14,4%	837.969	3,0%	6.589.216	20,2%	1.336.186	4,1%

Vrste osiguranja	2023.				2024.			
	Obračunata premija putem zastupnika u osiguranju		Obračunata premija putem brokera u osiguranju		Obračunata premija putem zastupnika u osiguranju		Obračunata premija putem brokera u osiguranju	
	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranja	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranja	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranja	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranja
koja se kreću po šinama								
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	1.498.092	14,4%	1.242.248	11,9%	1.962.798	16,2%	1.693.388	14,0%
Osiguranje od ostalih šteta na imovini	1.509.716	11,1%	4.338.181	32,0%	2.523.400	15,8%	4.809.151	30,1%
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	34.177.526	19,1%	806.565	0,5%	42.479.054	21,7%	1.113.824	0,6%
Ostalo	4.221.677	28,1%	2.989.539	19,9%	4.313.993	26,1%	3.883.744	23,5%
Ukupno neživotna osiguranja	47.994.531	18,2%	14.308.046	5,4%	63.431.688	21,5%	17.413.865	5,9%
Ukupno životna osiguranja	46.521.939	82,0%	139.502	0,2%	50.617.719	82,1%	1.153.607	1,9%
UKUPNO	94.516.470	29,5%	14.447.548	4,5%	114.049.407	32,0%	18.567.472	5,2%

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS i filijala društava iz FBiH

Najveće učešće obračunate premije putem zastupnika u osiguranju zabilježeno je u vrstama životnih osiguranja, a najveće učešće obračunate premije putem brokera u osiguranju u vrsti osiguranja od ostalih šteta na imovini, u ukupno obračunatoj premiji ovih vrsta osiguranja.

Nominalno posmatrano, najveći iznos obračunate premije putem zastupnika zabilježen je u životnim osiguranjima i osiguranju od odgovornosti za upotrebu motornih vozila, a putem brokera u osiguranju od ostalih šteta na imovini i osiguranju nezgode. Premija osiguranja od odgovornosti za upotrebu motornih vozila, obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju, učestvovala je sa 22,3% u ukupno obračunatoj premiji ove vrste osiguranja.

2.1.5.2. Premija društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju

Premija koju su društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj obračunala putem zastupnika i brokera u osiguranju, u 2024. godini, iznosila je 115.786.533 KM ili 34,9% ukupno obračunate premije. U odnosu na isti period prethodne godine, premija obračunata putem ovih kanala prodaje bila je veća za 17.653.193 KM ili 18,0%.

U narednoj tabeli daje se pregled premije društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, obračunate putem zastupnika i brokera u osiguranju, po vrstama osiguranja za 2023. i 2024. godinu.

Tabela 15: Premija društava za osiguranje obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju, po vrstama osiguranja

Vrsta osiguranja	2023.				2024.			
	Obračunata premija putem zastupnika u osiguranju		Obračunata premija putem brokera u osiguranju		Obračunata premija putem zastupnika u osiguranju		Obračunata premija putem brokera u osiguranju	
	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranja	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranja	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranja	Iznos (KM)	Učešće u obračunatoj premiji, po vrstama osiguranja
Osiguranje nezgode	5.524.603	27,4%	4.260.429	21,1%	8.582.729	35,4%	4.693.078	19,4%
Osig. vozila koja se kreću po kopnu, osim vozila koja se kreću po šinama	4.037.873	18,3%	1.000.442	4,5%	5.562.756	22,9%	956.208	3,9%
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	1.665.974	17,4%	1.478.636	15,5%	2.164.053	22,2%	1.357.093	13,9%
Osiguranje od ostalih šteta na imovini	1.293.290	8,4%	6.741.262	43,7%	2.118.116	11,3%	9.004.133	47,9%
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	38.846.235	20,3%	431.314	0,2%	46.284.552	22,2%	290.774	0,1%
Ostalo	3.608.342	24,8%	4.087.260	28,0%	3.539.980	21,9%	5.162.133	32,0%
Ukupno neživotna osiguranja	54.976.317	20,1%	17.999.343	6,6%	68.252.187	22,6%	21.463.420	7,1%
Ukupno životna osiguranja	25.024.318	87,6%	133.362	0,5%	25.925.416	87,8%	145.510	0,5%
UKUPNO	80.000.635	26,5%	18.132.705	6,0%	94.177.603	28,4%	21.608.930	6,5%

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

Društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj su, putem zastupnika u osiguranju, obračunala premiju u iznosu od 94.177.603 KM ili 28,4% ukupne premije, dok su putem brokera u osiguranju obračunala premiju u iznosu od 21.608.930 KM ili 6,5% ukupne premije.

Premija neživotnih osiguranja koju su društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj obračunala u 2024. godini, putem zastupnika i brokera u osiguranju, iznosila je 89.715.607 KM (29,7% od ukupno obračunate premije neživotnih osiguranja) i veća je za 22,9% u odnosu na isti period prethodne godine. Putem zastupnika i brokera u osiguranju je obračunato 26.070.926 KM ili 88,3% od ukupne premije životnih osiguranja, a što predstavlja povećanje obračunate premije životnih osiguranja putem ovih kanala prodaje za 3,6% u odnosu na isti period prethodne godine.

Najveće učešće obračunate premije putem zastupnika u osiguranju zabilježeno je u vrstama životnih osiguranja, dok je najveće učešće obračunate premije putem brokera u osiguranju u vrsti osiguranja od ostalih šteta na imovini, u ukupno obračunatoj premiji ovih vrsta osiguranja. Nominalno posmatrano, najveći iznos obračunate premije putem zastupnika zabilježen je u vrstama osiguranja od odgovornosti za upotrebu motornih vozila i životnim osiguranjima, a putem brokera u vrstama osiguranja od ostalih šteta na imovini i osiguranja nezgode. Premija osiguranja od odgovornosti za upotrebu motornih vozila obračunata putem zastupnika i brokera u osiguranju, učestvovala je sa 22,3% u ukupno obračunatoj premiji ove vrste osiguranja.

2.2. Bilansna struktura

Na osnovu dostavljenih revidiranih finansijskih izvještaja društava za osiguranje za 2024. godinu, u ovom poglavlju se daje uporedni prikaz i analiza osnovnih bilansnih pozicija za 2023. i 2024. godinu.

2.2.1. Bilans stanja

Vrijednost poslovne aktive i pasive društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, sa stanjem na dan 31.12.2024. godine, iznosila je 696.884.759 KM i u odnosu na stanje na dan 31.12.2023. godine bila je veća za 6,6%.

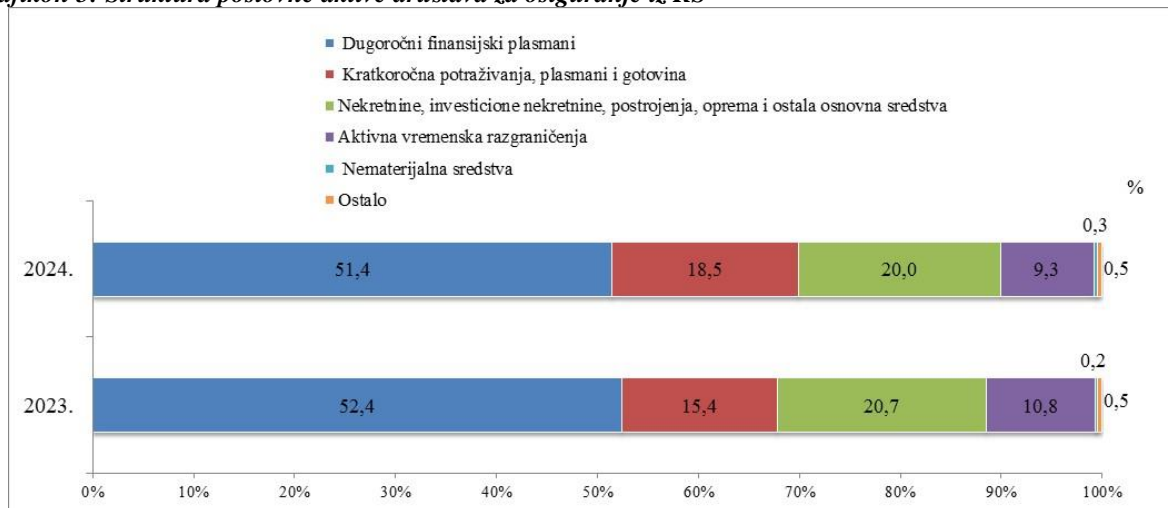
Skraćena šema aktive zbirnog bilansa stanja društava za osiguranje za 2023. i 2024. godinu, data je u sljedećoj tabeli.

Tabela 16: Aktiva – ukupno za sva društva za osiguranje iz RS

A K T I V A	31.12.2023.		31.12.2024.		Indeks 2024/23
	Iznos (KM)	Udio	Iznos (KM)	Udio	
A. STALNA IMOVINA (I+II+III+IV)	479.726.121	73,4%	499.734.427	71,7%	104,2
I - Nematerijalna sredstva	1.567.163	0,2%	1.911.820	0,3%	122,0
II - Nekretnine, investicione nekretnine, postrojenja, oprema i ostala osnovna sredstva (1+2+3)	135.539.467	20,7%	139.664.000	20,0%	103,0
1. Zemljište, građevinski objekti, postrojenja i oprema	43.173.414	6,6%	40.463.293	5,8%	93,7
2. Investicione nekretnine	85.430.310	13,1%	91.394.185	13,1%	107,0
3. Ostala osnovna sredstva	6.935.743	1,1%	7.806.522	1,1%	112,6
III - Dugoročni finansijski plasmani (1+2)	342.595.524	52,4%	358.145.831	51,4%	104,5
1. Učešće u kapitalu zavisnih, pridruženih i ostalih pravnih lica	4.380.704	0,7%	5.305.592	0,8%	121,1
2. Dugoročni finansijski plasmani matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima, dugoročni finansijski plasmani u zemlji i inostranstvu, finansijska sredstva koja se drže do roka dospelja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i ostali dugoročni finansijski plasmani	338.214.820	51,7%	352.840.239	50,6%	104,3
IV - Odložena poreska sredstva	23.967	0,0%	12.776	0,0%	53,3
B. TEKUĆA IMOVINA (I+II+III+IV)	173.926.391	26,6%	197.150.332	28,3%	113,4
I - Zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji	2.642.872	0,4%	2.995.484	0,4%	113,3
II - Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina	100.748.001	15,4%	129.020.233	18,5%	128,1
1. Potraživanja po osnovu premije, učešća u naknadi šteta i ostali kupci	18.302.162	2,8%	21.119.592	3,0%	115,4
2. Potraživanja iz specifičnih poslova i druga potraživanja	7.676.104	1,2%	10.073.571	1,4%	131,2
3. Kratkoročni finansijski plasmani	44.024.688	6,7%	64.526.454	9,3%	146,6
4. Gotovina	30.745.047	4,7%	33.300.616	4,8%	108,3
III - Aktivna vremenska razgraničenja	70.293.152	10,8%	64.903.485	9,3%	92,3
IV - Odložena poreska sredstva	242.366	0,0%	231.130	0,0%	95,4
POSLOVNA AKTIVA (A+B)	653.652.512	100,0%	696.884.759	100,0%	106,6
VANBILANSNA AKTIVA	14.642.363		16.268.813		111,1
UKUPNA AKTIVA	668.294.875		713.153.572		106,7

Izvor: Bilansi stanja društava za osiguranje iz RS

U narednom grafičkom prikazu predstavljena je struktura poslovne aktive za 2023. i 2024. godinu.

Grafikon 5: Struktura poslovne aktive društava za osiguranje iz RS

Izvor: Bilansi stanja društava za osiguranje iz RS

U strukturi poslovne aktive, sa stanjem na dan 31.12.2024. godine, stalna imovina je učestvovala sa 71,7%, a tekuća imovina sa 28,3%.

U odnosu na stanje na dan 31.12.2023. godine, stalna imovina se povećala za 4,2%, a u okviru koje su se povećali iznosi na pozicijama nematerijalna sredstva (22,0%), nekretnine, investicione nekretnine, postrojenja, oprema i ostala osnovna sredstva (3,0%) i dugoročni finansijski plasmani (4,5%). Na povećanje iznosa na poziciji nekretnine, investicione nekretnine, postrojenja, oprema i ostala osnovna sredstva uticalo je povećanje iznosa investicionih nekretnina (7,0%), na koje je uticalo reklasifikovanje građevinskih objekata u investicione nekretnine (značajnije kod jednog društva za osiguranje), a što je dovelo i do smanjenja iznosa na stavki građevinski objekti. Pored navedenog na iskazano povećanje investicionih nekretnina uticala je nova procjena fer vrijednosti kod dva društva za osiguranje, te nova ulaganja u investicione nekretnine kod dva društva za osiguranje. U okviru dugoročnih finansijskih sredstava došlo je do povećanja učešća u kapitalu zavisnih, pridruženih i ostalih pravnih lica, a odnosi se na povećanje učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica, tj. ulaganja u mikrokreditno društvo jednog društva za osiguranje i povećanje učešća u kapitalu ostalih pravnih lica kod dva društva za osiguranje, pri čemu je jedno društvo povećalo vrijednost ulaganja u mikrokreditnom društvu, dok je drugo društvo povećalo ulaganje u akcije kojima se trguje na službenom berzanskom tržištu. U okviru ove pozicije zabilježeno i je nominalno značajnije povećanje iznosa na stavki finansijska sredstva raspoloživa za prodaju usljed povećanja ulaganja u obveznice čiji je emitent Republika Srpska. Promjene na pozicijama nematerijalna sredstva i odložena poreska sredstva nisu materijalno značajne.

Tekuća imovina se povećala za 13,4%, u okviru koje je zabilježeno povećanje na pozicijama zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji (13,3%) i kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina (28,1%). Povećanje na poziciji zalihe, stalna sredstva i sredstva obustavljenog poslovanja namijenjena prodaji nije materijalno značajno, jer je učešće ove pozicije u poslovnoj aktivnosti tek 0,4%. Na povećanje iznosa u okviru pozicije kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina uticalo je povećanje kratkoročnih finansijskih plasmana usljed nominalno značajnijeg povećanja kratkoročnih finansijskih plasmana u zemlji, na šta je uticaj imalo povećanje iznosa oročenih depozita kod pet društava za osiguranje, te povećanje iznosa dugoročnih deponovanja i ulaganja koji dospijevaju na naplatu u periodu do godinu dana (oročeni depoziti) kod četiri društva za osiguranje. Na povećanje iznosa iskazanog u okviru ove

pozicije uticalo je i povećanje iznosa finansijskih sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Takođe, povećana su potraživanja po osnovu premije neživotnih osiguranja kod tri društva za osiguranje, dok su potraživanja iz specifičnih poslova značajnije povećana kod dva društva za osiguranje. Promjene iznosa gotovine, pojedinačno kod društava za osiguranje, rezultiralo je povećanjem ukupnog iznosa gotovine. Aktivna vremenska razgraničenja su se smanjila zbog manjeg iznosa rezervi za štete koje padaju na teret reosiguravača, a što je u vezi sa realizacijom politika saosiguranja i reosiguranja, odnosno manjim iznosom nastalih obaveza po osnovu štetnih događaja koji padaju na teret reosiguravača u odnosu na prethodni period. Smanjenje na poziciji odložena poreska sredstva nema materijalnu značajnost, jer ova pozicija učestvuje u poslovnoj aktivnosti tek 0,03%.

Vanbilansna aktiva, odnosno pasiva, je povećana za 11,1%, značajnije kod jednog društva za osiguranje, a odnosi se na primljene tenderske garancije od strane poslovnih banaka. Dio iznosa iskazanog u okviru ove pozicije odnosi se na državnu imovinu (građevinske objekte koje koristi društvo za osiguranje Wiener osiguranje a.d), na potraživanja od pravnih lica koja su u stečaju i koji se nije mijenjao nakon početnog evidentiranja, te na obaveze po osnovu revolving kredita.

Skraćena šema pasive zbirnog bilansa stanja društava za osiguranje za 2023. i 2024. godinu, data je u sljedećoj tabeli.

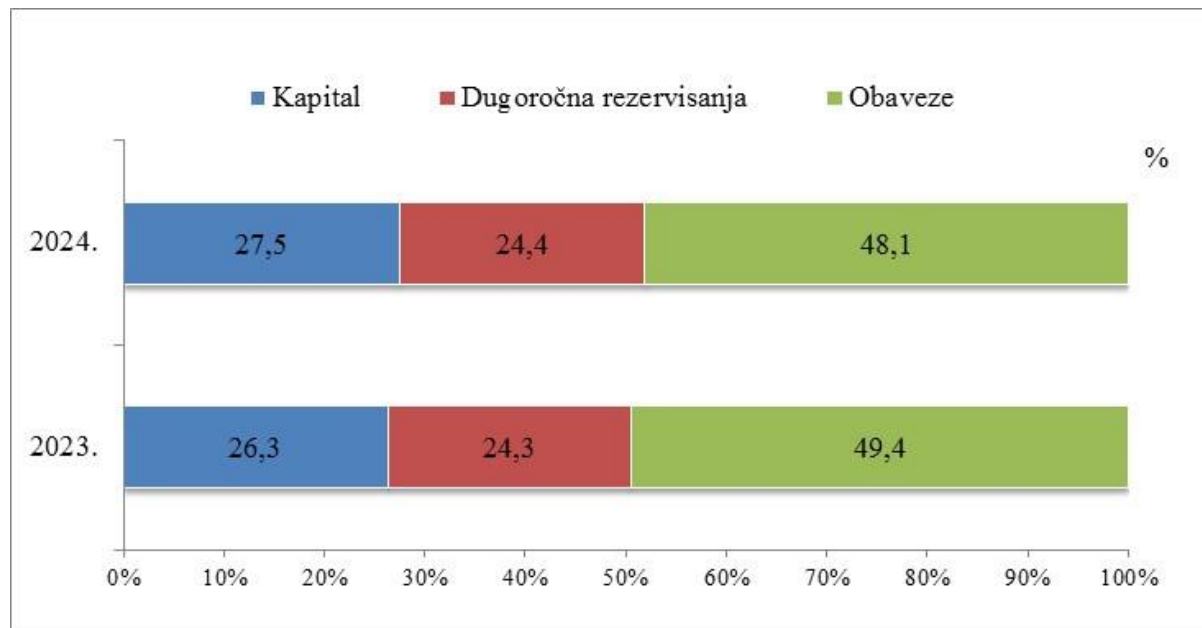
Tabela 17: Pasiva –ukupno za sva društva za osiguranje iz RS

PASIVA	31.12.2023.		31.12.2024.		Indeks 2024/23
	Iznos (KM)	Udio	Iznos (KM)	Udio	
A. KAPITAL	171.995.824	26,3%	191.718.048	27,5%	111,5
1. Osnovni kapital	128.405.700	19,6%	129.295.700	18,6%	100,7
2. Emisiona premija	3.923.289	0,6%	3.923.289	0,6%	100,0
3. Emisioni gubitak	10.189.258	1,6%	10.057.171	1,4%	98,7
4. Rezerve iz dobitka	7.296.377	1,1%	7.536.243	1,1%	103,3
5. Revalorizacione rezerve	3.600.584	0,6%	3.505.160	0,5%	97,3
6. Nerealizovani dobitci po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	5.502.096	0,8%	11.505.672	1,7%	209,1
7. Nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	4.302.837	0,7%	2.010.299	0,3%	46,7
8. Neraspoređeni dobitak (9+10)	38.251.463	5,9%	48.019.454	6,9%	125,5
9. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	12.781.451	2,0%	14.710.856	2,1%	115,1
10. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	25.470.012	3,9%	33.308.598	4,8%	130,8
11. Gubitak do visine kapitala (12+13)	491.590	0,1%	0	0,0%	0,0
12. Gubitak ranijih godina	491.590	0,1%	0	0,0%	0,0
13. Gubitak tekuće godine					
B. DUGOROČNA REZERVISANJA	158.793.327	24,3%	170.004.974	24,4%	107,1
V. OBAVEZE (1+2)	322.863.361	49,4%	335.161.737	48,1%	103,8
1. Dugoročne obaveze	11.886.285	1,8%	11.035.390	1,6%	92,8
2. Kratkoročne obaveze i PVR	310.977.076	47,6%	324.126.347	46,5%	104,2
2.1. Prenosna premija životnih osiguranja	7.439.741	1,1%	7.531.587	1,1%	101,2
2.2. Prenosna premija neživotnih osiguranja	160.598.964	24,6%	175.953.673	25,2%	109,6
2.3. Rezervisane štete životnih osiguranja	1.146.406	0,2%	1.065.176	0,2%	92,9
2.4. Rezervisane štete neživotnih osiguranja	97.524.626	14,9%	94.204.862	13,5%	96,6
2.5. Druga pasivna vremenska razgraničenja	5.922.082	0,9%	6.725.383	1,0%	113,6
2.6. Ostale kratkoročne obaveze	38.345.257	5,9%	38.645.666	5,5%	100,8
G. POSLOVNA PASIVA (A+B+V)	653.652.512	100,0%	696.884.759	100,0%	106,6
D. VANBILANSNA PASIVA	14.642.363		16.268.813		111,1
Đ. UKUPNA PASIVA	668.294.875		713.153.572		106,7

Izvor: Bilansi stanja društava za osiguranje iz RS

U narednom grafičkom prikazu predstavljena je struktura poslovne pasive za 2023. i 2024. godinu.

Grafikon 6: Struktura poslovne pasive društava za osiguranje iz RS

Izvor: Bilansi stanja društava za osiguranje iz RS

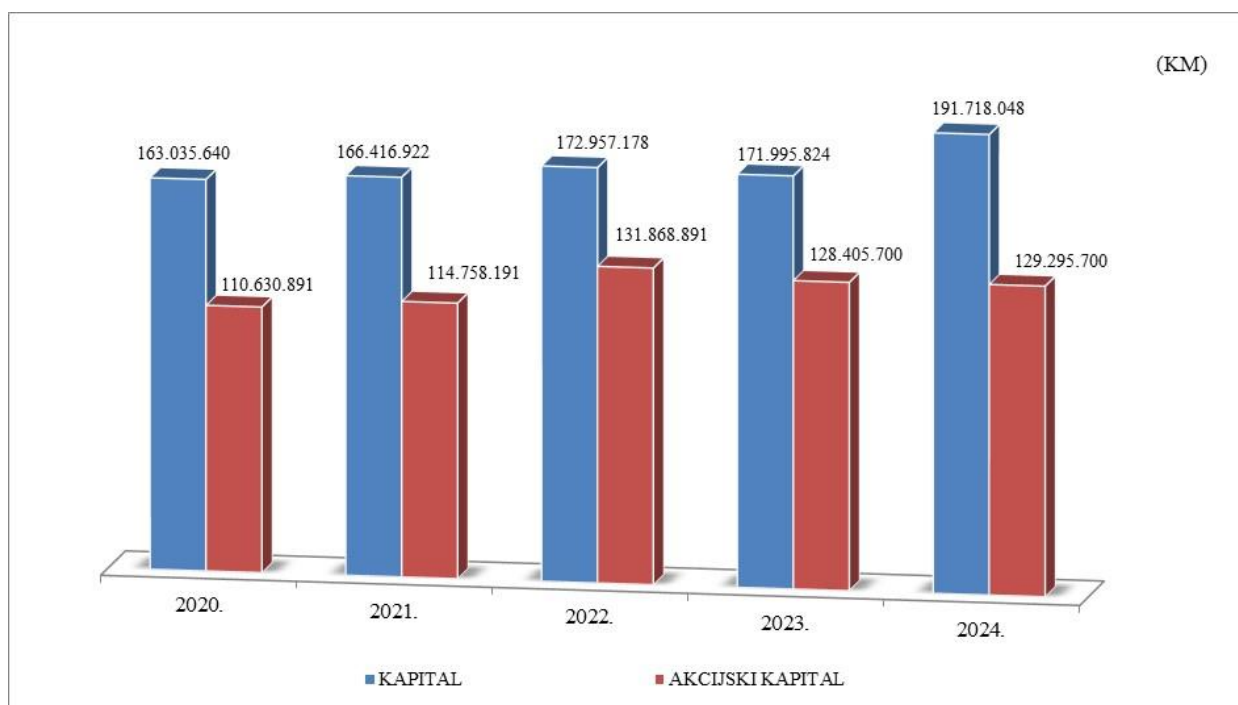
U strukturi poslovne pasive, sa stanjem na dan 31.12.2024. godine, kapital je učestvovao sa 27,5%, dugoročna rezervisanja sa 24,4% i obaveze sa 48,1%, pri čemu su tehničke rezerve (prenosne premije i rezervisane štete) činile 83,2% ukupnih obaveza.

U strukturi poslovne pasive, iznosi prenosne premije i rezervisanih šteta životnih i neživotnih osiguranja učestvovali su sa 40,0%, matematičke rezerve i rezervisanja za učešće u dobitku kod životnih osiguranja sa 24,2% i kapitala sa 27,5%. Iznosi iskazani na navedenim pozicijama učestvovali su ukupno sa 91,7% u poslovnoj pasivi, a njihov međusobni odnos kontinuirano je u skladu sa djelatnošću i strukturom portfelja društava za osiguranje.

U odnosu na stanje na dan 31.12.2023. godine, kapital je povećan za 11,5%, u okviru kojeg su se povećali iznosi na stavkama osnovni kapital (0,7%), rezerve iz dobitka (3,3%), neraspoređeni dobitak (25,5%). Povećanje osnovnog kapitala je rezultat emisije akcija kod jednog društva za osiguranje, dok su rezerve iz dobitka veće usljed povećanja zakonskih rezervi. Neraspoređeni dobitak se povećao usljed nominalno značajnijeg povećanja neraspoređenog dobitka tekuće godine. U okviru pozicije kapital smanjenje je zabilježeno na stavki emisioni gubitak (1,3%), revalorizacije rezerve (2,7%), dok na stavki gubitak do visine kapitala u izvještajnom periodu nije evidentiran iznos, u odnosu na prethodnu godinu, kada je prikazan. Na poziciji emisiona premija nije bilo promjena iznosa. Promjene iznosa na stavkama nerealizovani dobitci po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju povezane su sa vrednovanjima koja proizilaze iz Međunarodnog računovodstvenog standarda 39 - Finansijski instrumenti: priznavanje i mjerenje.

U nastavku se daje pregled kretanja kapitala za period 2020 - 2024. godina.

Grafikon 7: Kapital društava za osiguranje iz RS

Izvor: Bilansi stanja društava za osiguranje iz RS

Na poziciji dugoročna rezervisanja zabilježen je porast od 7,1%, u okviru koje je povećan iznos matematičke rezerve za 7,3% i rezerve za učešće u dobitku životnih osiguranja za 5,2%. Iznos matematičke rezerve i rezervisanja za učešće u dobitku životnih osiguranja činili su 99,4% iskazanog iznosa dugoročnih rezervisanja. Povećanje iznosa matematičke rezerve i rezervisanja za učešće u dobitku životnih osiguranja rezultat je sazrijevanja portfelja i rasta obračunate premije životnih osiguranja, te predstavlja nastavak trenda rasta ovih iznosa.

Ukupne obaveze su povećane za 3,8%, u okviru koji su se kratkoročne obaveze i pasivna vremenska razgraničenja povećale za 4,2%. Na povećanje iznosa kratkoročnih obaveza i pasivnih vremenskih razgraničenja uticao je veći iznos prenosne premije neživotnih osiguranja, a povezano je sa povećanjem obračunate premije. Promjene iznosa iskazanih u okviru drugih pasivnih vremenskih razgraničenja kod društava za osiguranje, u odnosu na prethodni izvještajni period, imalo je za rezultat povećanje ukupnog iznosa iskazanog u okviru ove stavke. Smanjenje iznosa rezervisanih šteta neživotnih osiguranja u vezi je sa povećanjem iznosa isplaćenih šteta. Iznosi prenosne premije i rezervisanih šteta životnih i neživotnih osiguranja učestvovali su sa 86,0%, dok su obaveze po osnovu šteta i ugovorenih iznosa učestvovala tek sa 0,1% u ukupno iskazanom iznosu kratkoročnih obaveza i pasivnih vremenskih razgraničenja. Ostale kratkoročne obaveze su se neznatno povećale, na šta je uticalo povećanje kratkoročnih finansijskih obaveza prema povezanim pravnim licima kod jednog društva za osiguranje. Dugoročne obaveze su smanjene za 7,2% usljed smanjenja obaveza kod jednog društva za osiguranje po osnovu dugoročnih kredita, smanjenja obaveza po emitovanim dugoročnim hartijama od vrijednosti kod drugog društva za osiguranje, te smanjenja obaveza po dugoročnom zakupu kod dva društva za osiguranje, pri čemu su se povećale obaveze po osnovu finansijskog lizinga kod tri društva za osiguranje. Učešće dugoročnih obaveza u poslovnoj pasivi je tek 1,6%, pa iskazano smanjenje nema materijalnu značajnost sa stanovišta promjene nivoa zaduženosti sektora osiguranja.

2.2.2. Bilans uspjeha

Skraćena šema zbirnog bilansa uspjeha društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, za 2023. i 2024. godinu, data je u sljedećoj tabeli.

Tabela 18: Bilans uspjeha – ukupno za sva društva za osiguranje iz RS

P O Z I C I J A	2023.	Udio	2024.	Udio	Indeks 2024/23
	Iznos (KM)		Iznos (KM)		
A. POSLOVNI PRIHODI I RASHODI					
I - Poslovni prihodi (1+2+3+4+5+6)	319.069.628	94,0%	350.680.457	93,2%	109,9
1. Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija životnih osiguranja	29.952.202		30.888.543		103,1
2. Prihodi od premije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija neživotnih osiguranja	250.615.445		286.765.776		114,4
3. Prihodi po osnovu učešća saosiguranja i reosiguranja i retrocesija u naknadi šteta neživotnih osiguranja	19.036.635		13.122.493		68,9
4. Prihodi od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja	4.367.652		2.755.477		63,1
5. Prihodi od povrata poreskih i drugih dažbina i prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.	483.383		444.701		92,0
6. Drugi poslovni prihodi	14.614.311		16.703.467		114,3
II - Poslovni rashodi (1+2)	297.301.212	97,1%	324.771.509	97,6%	109,2
1. Funkcionalni rashodi (1.1.+1.2.+1.3.)	174.813.433		185.259.059		106,0
1.1. Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	13.997.902		16.419.030		117,3
1.2. Naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja	18.368.209		17.871.585		97,3
1.3. Naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja	142.447.322		150.968.444		106,0
2. Troškovi sprovođenja osiguranja	122.487.779		139.512.450		113,9
III - Poslovni dobitak/gubitak (I-II)	21.768.416		25.908.948		119,0
B. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI					
I - Finansijski prihodi	13.409.907	3,9%	15.866.389	4,2%	118,3
II - Finansijski rashodi	1.663.984	0,5%	1.333.850	0,4%	80,2
III - Finansijski dobitak/gubitak (I-II)	11.745.923		14.532.539		123,7
AB - Dobitak/gubitak redovne aktivnosti (AIII+BIII)	33.514.339		40.441.487		120,7
V. OSTALI PRIHODI I RASHODI					
I - Ostali prihodi	4.781.774	1,4%	5.675.025	1,5%	118,7
II - Ostali rashodi	4.694.375	1,5%	4.925.871	1,5%	104,9
III - Dobitak/gubitak po osnovu ostalih prihoda i rashoda (I-II)	87.399		749.154		857,2
G. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE					
I - Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine	1.583.095	0,5%	3.083.903	0,8%	194,8
II - Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine	1.072.741	0,4%	736.487	0,2%	68,7
III - Dobitak/gubitak po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine (I-II)	510.354		2.347.416		460,0
D. GUBITAK POSLOVANJA KOJI SE OBUSTAVLJA					
Đ. PRIHODI PO OSNOVU PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	47.702	0,0%	76.781	0,0%	161,0
Đ I- RASHODI PO OSNOVU PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA	446.811	0,1%	644.397	0,2%	144,2
E. DOBITAK /GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AB+VIII+ GIII-D+Đ-Đ1)	33.712.983		42.970.441		127,5
Ž. TEKUĆI I ODLOŽENI POREZ NA DOBIT - Poreski rashodi perioda	3.338.796		4.230.079		126,7
Z - ODLOŽENI PORESKI RASHODI PERIODA	12.056	0,0%	3.181	0,0%	26,4
Z I - ODLOŽENI PORESKI PRIHODI PERIODA	7.811	0,0%	11.745	0,0%	150,4
I. NETO DOBITAK /NETO GUBITAK PERIODA (E-Ž-Z+ZI)=(Z I-Z 2)	30.369.942		38.748.926		127,6
1. Neto dobitak tekuće godine	30.369.942		38.748.926		127,6

P O Z I C I J A	2023.	Udio	2024.	Udio	Indeks 2024/23
	Iznos (KM)		Iznos (KM)		
2. Neto gubitak tekuće godine					
J. OSTALI DOBICI I GUBICI U PERIODU					
I - Dobici utvrđeni direktno u kapitalu	622.935	0,2%	913.359	0,2%	146,6
II - Gubici utvrđeni direktno u kapitalu	939.669	0,3%	150.763	0,0%	16,0
III - Porez na dobitak koji se odnosi na ostale dobitke i gubitke	17.090	0,0%	52.734	0,0%	308,6
K. UKUPAN NETO REZULTAT U OBRAČUNSKOM PERIODU (I+II-JII±JIIII)	30.036.118		39.458.788		131,4
L. UKUPNI PRIHODI I DOBICI	339.522.852	100,0%	376.307.659	100,0%	110,8
Lj. UKUPNI RASHODI I GUBICI	306.147.938	100,0%	332.618.792	100,0%	108,6
M. UKUPAN BRUTO REZULTAT U OBRAČUNSKOM PERIODU	33.374.914		43.688.867		130,9
N. TEKUĆI I ODLOŽENI POREZ NA DOBIT	3.338.796		4.230.079		126,7
Nj. UKUPAN NETO REZULTAT U OBRAČUNSKOM PERIODU	30.036.118		39.458.788		131,4

Izvori: Bilans uspjeha društava za osiguranje iz RS

Ukupni prihodi, uključujući i dobitke utvrđene direktno u kapitalu, u 2024. godini, iznosili su 376.307.659 KM i bili su veći za 10,8% u odnosu na prethodnu godinu.

Poslovni prihodi činili su 93,2% ukupnih prihoda i iznosili su 350.680.457 KM, što je više za 9,9%. Na povećanje poslovnih prihoda najviše je uticalo nominalno značajnije povećanje prihoda od premije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija neživotnih osiguranja, a u vezi je sa povećanjem obračunate premije neživotnih osiguranja. Povećanje prihoda od premije osiguranja, saosiguranja, reosiguranja i retrocesija životnih osiguranja takođe je povezano sa povećanjem premije. Drugi poslovni prihodi su povećani za 14,3% zbog povećanja prihoda od provizija po osnovu ugovora o reosiguranju kod jednog društva za osiguranje i povećanja prihoda od regresnih potraživanja kod drugog društva za osiguranje. U okviru poslovnih prihoda smanjeni su prihodi po osnovu učešća saosiguranja, reosiguranja i retrocesija neživotnih osiguranja (31,1%), a u vezi je s realizacijom ugovora o osiguranju pokrivenim reosiguranjem, odnosno zbog manjeg iznosa nastalih obaveza po osnovu štetnih događaja koji padaju na teret reosiguravača u odnosu na prethodni period. Smanjenje prihoda od ukidanja i smanjenja rezervisanja neživotnih osiguranja za 36,9% u vezi je sa povećanjem iznosa rezervi za štete kod društava za osiguranje kod kojih je u prethodnom periodu bilo potrebno rezerve za štete usmjeriti u plaćanje tzv. velikih šteta. Prihodi od povrata poreskih i drugih dadžbina i prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl. smanjeni su za 8,0%, pri čemu učešće ovih prihoda je tek 0,13% u poslovnim prihodima nije imalo materijalno značajan uticaj na poslovni rezultat.

Finansijski prihodi činili su 4,2% ukupnih prihoda i bili su veći za 18,3%, usljed povećanja prihoda od kamata, koji imaju i nominalno i relativno najznačajnije učešće u strukturi finansijskih prihoda. Ostali prihodi učestvovali su sa 1,5% u ukupnim prihodima i veći su za 18,7%, a odnose se na otpisane obaveze, naplaćena ranije otpisana potraživanja i dobitke od prodaje investicionih nekretnina. Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine učestvovali su u ukupnim prihodima tek sa 0,8% i veći su za 94,8% usljed povećanja prihoda od usklađivanja vrijednosti nematerijalnih sredstava, nekretnina, bioloških sredstava, postrojenja, opreme i investicionih nekretnina. Prihodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina su veći za 61,0% i učestvuju sa tek 0,02% u ukupnim prihodima. Dobici utvrđeni direktno u kapitalu učestvuju u ukupnim prihodima sa 0,2% i veći su usljed povećanja dobitaka po osnovu promjene

fer vrijednosti hartija od vrijednosti raspoloživih za prodaju. Iznosi prihoda od usklađivanja vrijednosti imovine, prihoda po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina i dobitaka utvrđenih direktno u kapitalu imali su zajedničko učešće u ukupnim prihodima 1,02%, te njihova promjena nije imala ni nominalno ni relativno značajan uticaj na neto rezultat.

Ukupni rashodi, uključujući i gubitke utvrđene direktno u kapitalu, iznosili su 332.618.792 KM i bili su veći za 8,6%.

Poslovni rashodi činili su 97,6% ukupnih rashoda i iznosili su 324.771.509 KM, što je za 9,2% više u odnosu na prethodnu godinu. U okviru poslovnih rashoda funkcionalni rashodi su učestvovali sa 57,0% i bili su veći za 6,0%. U strukturi funkcionalnih rashoda povećali su se rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose (17,3%) na šta je nominalno najznačajniji uticaj imalo povećanje matematičke rezerve životnih osiguranja. Takođe, povećan je iznos iskazan na stavki naknade šteta i ostale naknade neživotnih osiguranja (6,0%). U okviru funkcionalnih rashoda smanjile su se naknade šteta, ugovorenih iznosa i premija saosiguranja i reosiguranja u iznosu koji nije materijalno značajan. Troškovi sprovođenja osiguranja učestvovali su sa 43,0% u poslovnim rashodima, povećali su se za 13,9%, a čine ih troškovi amortizacije i rezervisanja (4,7%), troškovi materijala, energije, usluga i nematerijalni troškovi (68,0%) i troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (27,3%). Na povećanje troškova sprovođenja osiguranja uticalo je povećanje troškova proizvodnih usluga, reklame i propagande. Rast troškova sprovođenja osiguranja (13,9%) nije ugrozio solventnost i profitabilnost sektora osiguranja i manji je od rasta neto rezultata perioda.

Finansijski rashodi su učestvovali sa 0,4% u ukupnim rashodima, ostali rashodi sa 1,5%, rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine sa 0,2%, rashodi po osnovu promjene računovodstvenih politika i ispravke grešaka iz ranijih godina sa 0,2% i gubici utvrđeni direktno u kapitalu sa 0,05%. Zbog malog učešća u ukupnim rashodima, promjene na pozicijama navedenih rashoda nisu imali materijalno značajan uticaj na ukupan neto rezultat.

Poslovni dobitak iznosio je 25.908.948 KM i bio je veći za 19,0%, dok je dobitak redovne aktivnosti (kada se uključe finansijski prihodi i rashodi) iznosio 40.441.487 KM i bio je veći za 20,7%.

Neto rezultat perioda je dobitak u iznosu od 38.748.926 KM. Sva društva za osiguranje u ovom izvještajnom periodu su iskazala neto dobitak perioda. Ukupan neto rezultat u obračunskom periodu na nivou sektora, dobijen kao razlika ukupnih prihoda i dobitaka utvrđenih direktno u kapitalu, sa jedne strane, i ukupnih rashoda i gubitaka utvrđenih direktno u kapitalu i tekućeg i odloženog poreza na dobit, s druge strane, je dobitak u iznosu od 39.458.788 KM.

2.2.3. Konsolidovani finansijski izvještaji

Od ukupno 14 društava za osiguranje, šest društava za osiguranje vrše direktnu ili indirektnu kontrolu nad jednim ili više pravnih lica ili ostvaruju značajan uticaj nad drugim pravnim licima, te su u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 94/15 i 78/20) obavezni da sastavljaju konsolidovane finansijske izvještaje povezanih pravnih lica koji čine jednu ekonomsku cjelinu.

U skladu sa prethodno navedenim, društva za osiguranje su sastavila i dostavila Agenciji konsolidovane finansijske izvještaje. Ukupan neto rezultat perioda iskazan u konsolidovanim finansijskim izvještajima, bio je pozitivan i iznosio 15.855.917 KM. Neto rezultat iskazan u pojedinačnim revidiranim finansijskim izvještajima ovih društava za osiguranje je dobitak u iznosu od 15.940.887 KM i bio je veći za 84.970 KM od dobitka iskazanog u konsolidovanim finansijskim izvještajima.

2.3. Finansijski i tehnički pokazatelji

2.3.1. Ispunjavanje zahtjeva adekvatnosti kapitala

Društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj obavezna su da kontinuirano održavaju visinu kapitala, koja je adekvatna obimu i vrstama poslova osiguranja koje obavljaju, odnosno rizicima kojima su izložena u obavljanju poslova osiguranja.

Adekvatnost kapitala društva za osiguranje zasniva se na ispunjavanju propisanih zahtjeva, prema kojima raspoloživi kapital društva za osiguranje mora biti najmanje jednak graničnoj vrijednosti adekvatnosti raspoloživog kapitala⁴, dok bazični kapital mora biti najmanje jednak iznosu garantnog fonda⁵. Kompozitna društva za osiguranje moraju odvojeno iskazivati ispunjavanje zahtjeva adekvatnosti kapitala za životna i neživotna osiguranja.

Tabela 19: Ispunjavanje zahtjeva adekvatnosti kapitala

R.B.	Opis	2023.		2024.	
		Neživotna osiguranja	Životna osiguranja	Neživotna osiguranja	Životna osiguranja
		Iznos (KM)	Iznos (KM)	Iznos (KM)	Iznos (KM)
1.	Bazični kapital	121.957.025	18.906.717	123.792.153	19.566.133
2.	Garantni fond	91.000.000	12.000.000	91.000.000	12.000.000
3.	Više/manje bazičnog kapitala (1-2)	30.957.025	6.906.717	32.792.153	7.566.133
4.	Raspoloživi kapital	109.658.009	16.434.002	111.215.753	17.836.945
5.	Granična vrijednost adekvatnosti raspoloživog kapitala	91.000.000	12.868.546	91.000.000	13.316.913
6.	Više/manje raspoloživog kapitala (4-5)	18.658.009	3.565.456	20.215.753	4.520.032

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Ukupan bazični kapital svih društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, sa stanjem na dan 31.12.2024. godine, koji uključuje kapital i životnih i neživotnih osiguranja, iznosio je 143.358.286 KM i bio je veći od garantnog fonda za 40.358.286 KM ili 39,2%. Bazični kapital za neživotna osiguranja bio je veći od garantnog fonda za 36,0%, a za životna osiguranja za 63,1%.

Ukupni raspoloživi kapital svih društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj⁶, posmatrano ukupno za životna i neživotna osiguranja, utvrđen u svrhu iskazivanja ispunjavanja zahtjeva adekvatnosti kapitala, iznosio je 129.052.698 KM. Iskazano je više raspoloživog

⁴ Granična vrijednost adekvatnosti raspoloživog kapitala je iznos margine solventnosti ili minimalno propisani iznos akcionarskog kapitala za društva za osiguranje, a u zavisnosti koji je od ova dva iznosa veći.

⁵ Garantni fond odgovara iznosu 1/3 margine solventnosti ili minimalno propisanom iznosu akcionarskog kapitala za društva za osiguranje, a u zavisnosti koji je od ova dva iznosa veći.

⁶ Potrebno je naglasiti da se iznos kapitala, utvrđen u svrhu ispunjavanja zahtjeva adekvatnosti kapitala, razlikuje od iznosa kapitala iskazanog u bilansu stanja.

kapitala, u odnosu na graničnu vrijednost adekvatnosti raspoloživog kapitala, u iznosu od 24.735.785 KM (23,7%), od čega 20.215.753 KM (22,2%) više raspoloživog kapitala za neživotna osiguranja i 4.520.032 KM (33,9%) više za životna osiguranja.

Pored iskazanog ukupnog ispunjavanja zahtjeva adekvatnosti kapitala, sva društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj pojedinačno su ispunjavala propisane zahtjeve adekvatnosti kapitala.

Nezavisno od ispunjavanja propisanih zahtjeva adekvatnosti kapitala, društva za osiguranje imaju i obavezu da iznos u visini od najmanje 50% minimalno potrebnog garantnog fonda drže u namjenski oročenom depozitu ili hartijama od vrijednosti, čiji je emitent ili garant Bosna i Hercegovina, Republika Srpska ili Centralna banka BiH. Ova sredstva služe za zaštitu interesa osiguranika i korisnika osiguranja, te se ne mogu koristiti u drugu svrhu. Sva društva za osiguranje ispunjavala su ovaj zahtjev, odnosno imala su zahtijevano pokriće u navedenim sredstvima.

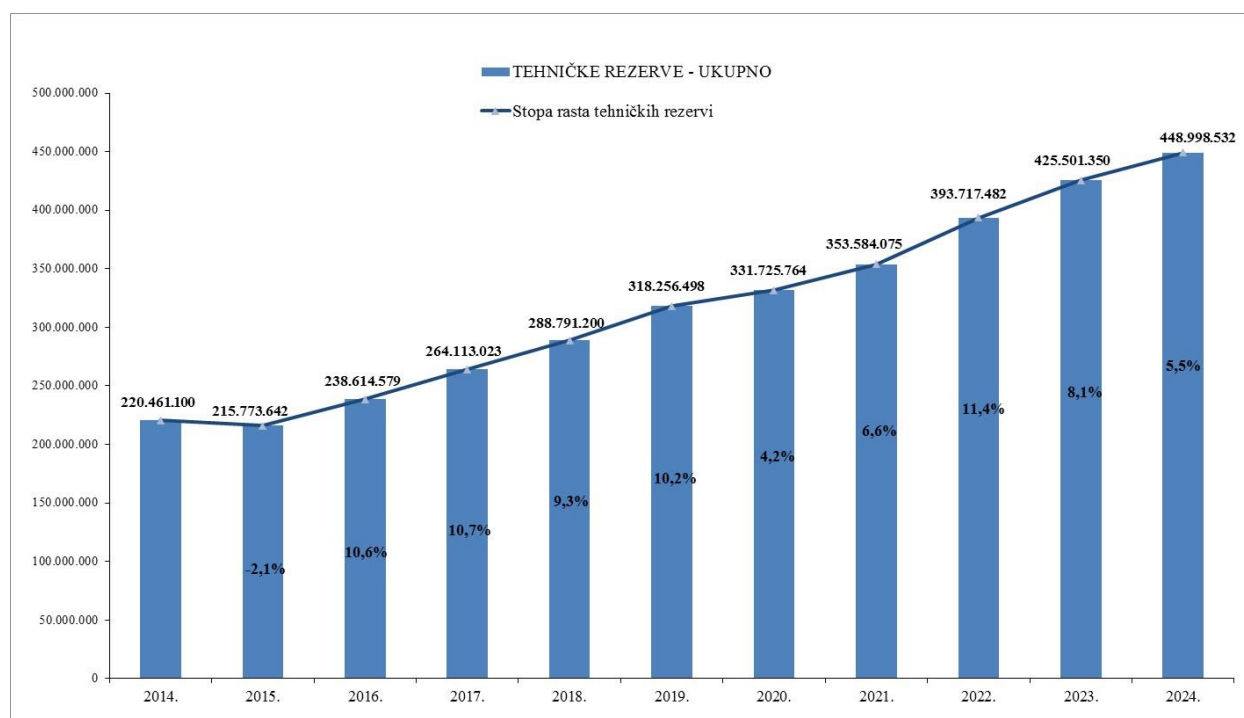
2.3.2. Obračun i pokrivenost tehničkih rezervi propisanim oblicima aktive

2.3.2.1. Ukupno obračunate tehničke rezerve

Aktuarski zasnovan obračun tehničkih rezervi je bitan preduslov za održavanje solventnosti društava za osiguranje, čime se doprinosi boljoj zaštiti interesa osiguranika i korisnika osiguranja, kao i jačanju povjerenja u djelatnost osiguranja. Pravila obračuna tehničkih rezervi propisana su podzakonskim aktima Agencije, a njihova adekvatna primjena predmet je kontrole, kako ovlašćenih aktuara, tako i Agencije, kroz obavezne izvještaje koje društva za osiguranje dostavljaju periodično i kroz posredni i neposredni nadzor.

U narednom grafikonu ilustruje se pregled ukupno obračunatih tehničkih rezervi svih društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj, za period 2014 - 2024. godina.

Grafikon 8: Ukupno obračunate tehničke rezerve svih društava za osiguranje iz RS

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Na dan 31.12.2024. godine, ukupno obračunate tehničke rezerve svih društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj bile su veće za 5,5%, u odnosu na isti dan prethodne godine.

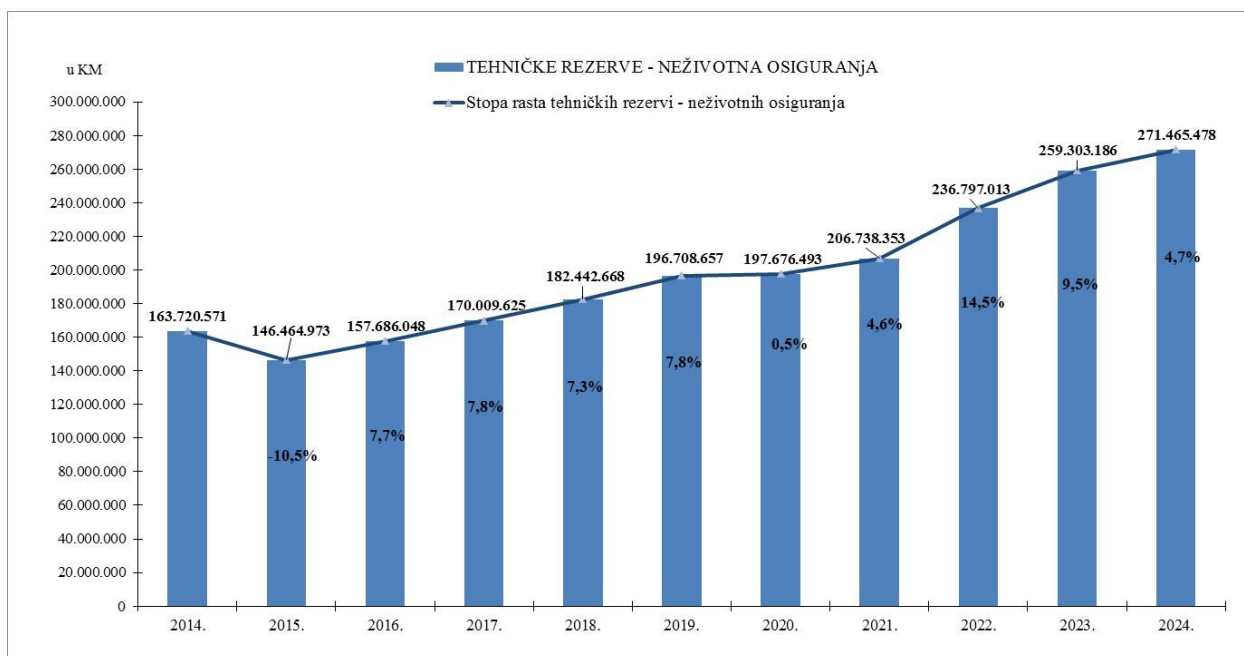
Radi održavanja finansijske sposobnosti izvršavanja obaveza po osnovu isplate odšteta i drugih naknada iz ugovora o osiguranju, društvo za osiguranje je dužno da sredstva za pokriće tehničkih rezervi ulaže u propisane oblike sredstava, uz primjenu principa sigurnosti, profitabilnosti, te vodeći računa o disperziji ulaganja.

S obzirom da se primjenjuju različiti uslovi i ograničenja ulaganja kod životnih i neživotnih osiguranja, u nastavku se daje odvojena analiza ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi.

2.3.2.2. Obračun i sredstva za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja

Ukupno obračunate tehničke rezerve neživotnih osiguranja, u periodu od 2014. do 2024. godine, prikazane su u narednom grafikonu.

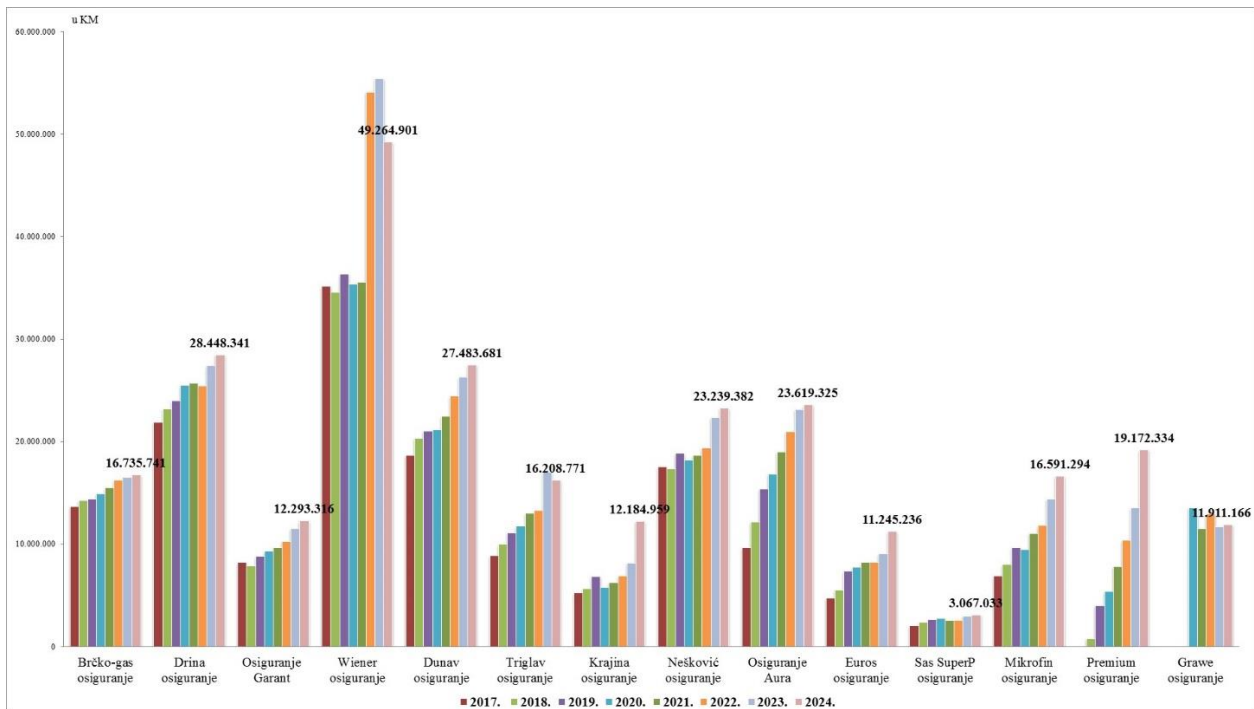
Grafikon 9: Ukupno obračunate tehničke rezerve neživotnih osiguranja

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Ukupno obračunate tehničke rezerve neživotnih osiguranja, sa stanjem na dan 31.12.2024. godine, iznosile su 271.465.478 KM i bile su veće, u odnosu na isti dan prethodne godine, za 4,7%.

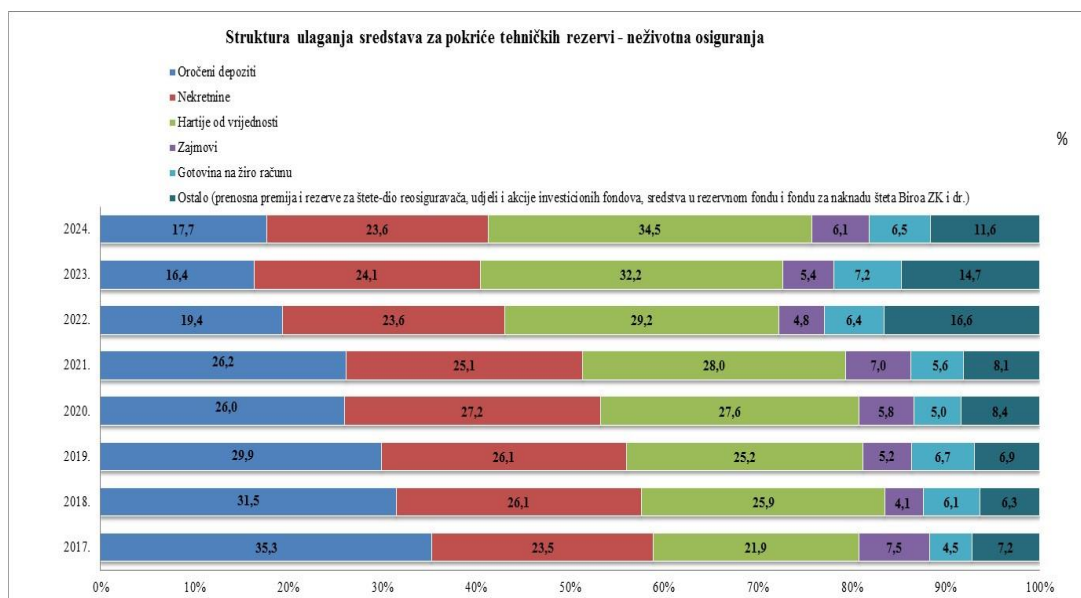
U narednom grafikonu prikazane su obračunate tehničke rezerve neživotnih osiguranja pojedinačno, po društvima za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Grafikon 10: Pregled obračunatih tehničkih rezervi neživotnih osiguranja po društvima za osiguranje iz RS

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

Iz grafikona se vidi da je, sa stanjem na dan 31.12.2024. godine, kod dva društva za osiguranje došlo do smanjenja iznosa obračunatih tehničkih rezervi, u odnosu na stanje na dan 31.12.2023. godine. Smanjenje rezervi za štete, kod jednog društva za osiguranje, usljed manjeg iznosa nastalih obaveza po osnovu štetnih događaja koji padaju na teret reosiguravača, u odnosu na prethodni period, je uticalo na iskazano smanjenje obračunatih tehničkih rezervi, dok je smanjenje obračunate premije nastalo zbog odluke o prestanku poslovanja, uticalo na smanjenje prenosne premije i posljedično na smanjenje tehničkih rezervi kod drugog društva za osiguranje.

U narednom grafikonu prikazana je struktura ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja.

Grafikon 11: Struktura ulaganja sredstava za pokriće ukupno obračunatih tehničkih rezervi neživotnih osiguranja

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

U strukturi ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi neživotnih osiguranja, najznačajnije učešće imali su oročeni depoziti, nekretnine i hartije od vrijednosti, sa ukupnim učešćem od 75,8%. Ulaganja u obveznice čiji je emitent Republika Srpska iznosila su 84.800.639 KM i čine 31,2% obračunatih tehničkih rezervi neživotnih osiguranja.

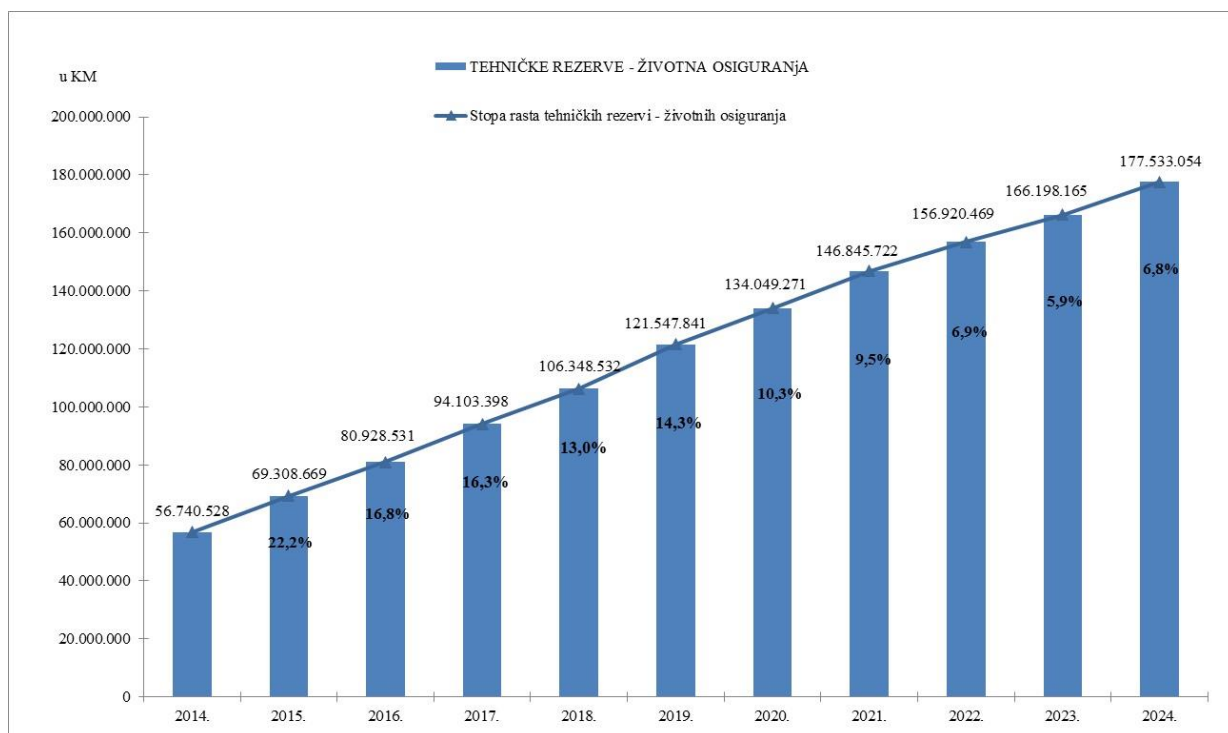
Sa stanjem na dan 31.12.2024. godine, kod svih društava za osiguranje koja se bave neživotnim osiguranjima obezbijedena je kvantitativna i kvalitativna usklađenost sa propisanim zahtjevima pokrića tehničkih rezervi, pri čemu treba istaći da je prisutan rizik realnosti procjene vrijednosti ulaganja u nekretnine.

2.3.2.3. Obračun i sredstva za pokriće tehničkih rezervi životnih osiguranja

Tehničke rezerve životnih osiguranja karakteriše rast uzrokovan rastom premije životnih osiguranja i sazrijevanjem portfelja.

U narednom grafikonu su prikazane obračunate tehničke rezerve životnih osiguranja za period 2014 – 2024. godina.

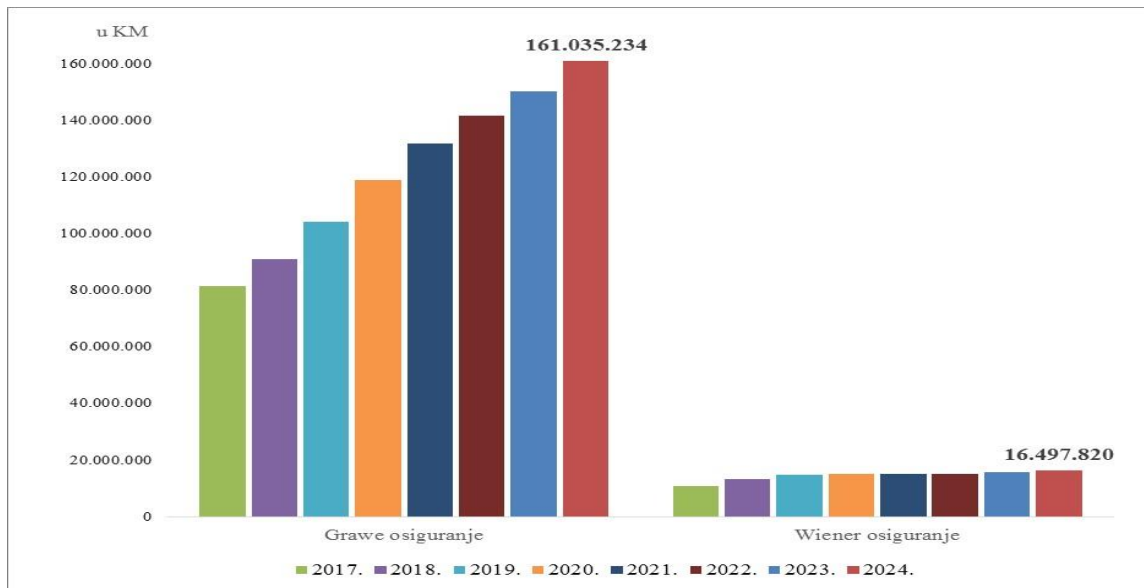
Grafikon 12: Ukupno obračunate tehničke rezerve životnih osiguranja

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Ukupno obračunate tehničke rezerve životnih osiguranja, sa stanjem na dan 31.12.2024. godine, iznosile su 177.533.054 KM i bile su veće, u odnosu na isti dan prethodne godine, za 6,8%.

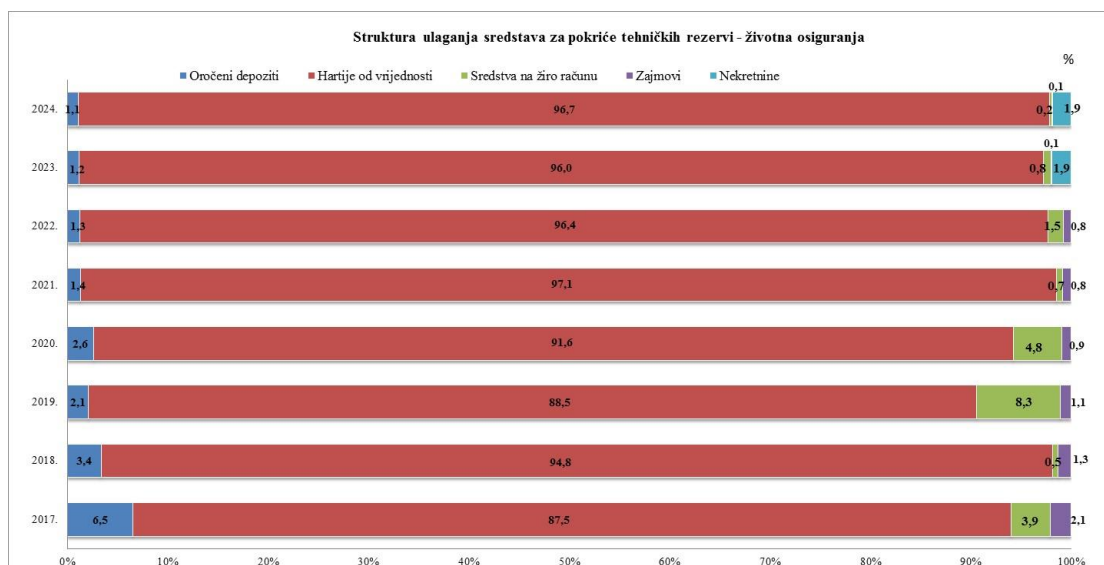
U narednom grafikonu prikazane su obračunate tehničke rezerve životnih osiguranja, pojedinačno po društvima za osiguranje.

Grafikon 13: Pregled obračunatih tehničkih rezervi životnog osiguranja po društvima za osiguranje iz RS

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

Razlika u iznosu obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja između pojedinačnih društava za osiguranje je srazmjerna učešću ovih društava u ukupnoj premiji životnih osiguranja.

Naredni grafikon prikazuje strukturu ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi životnih osiguranja.

Grafikon 14: Struktura ulaganja sredstava za pokriće ukupno obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

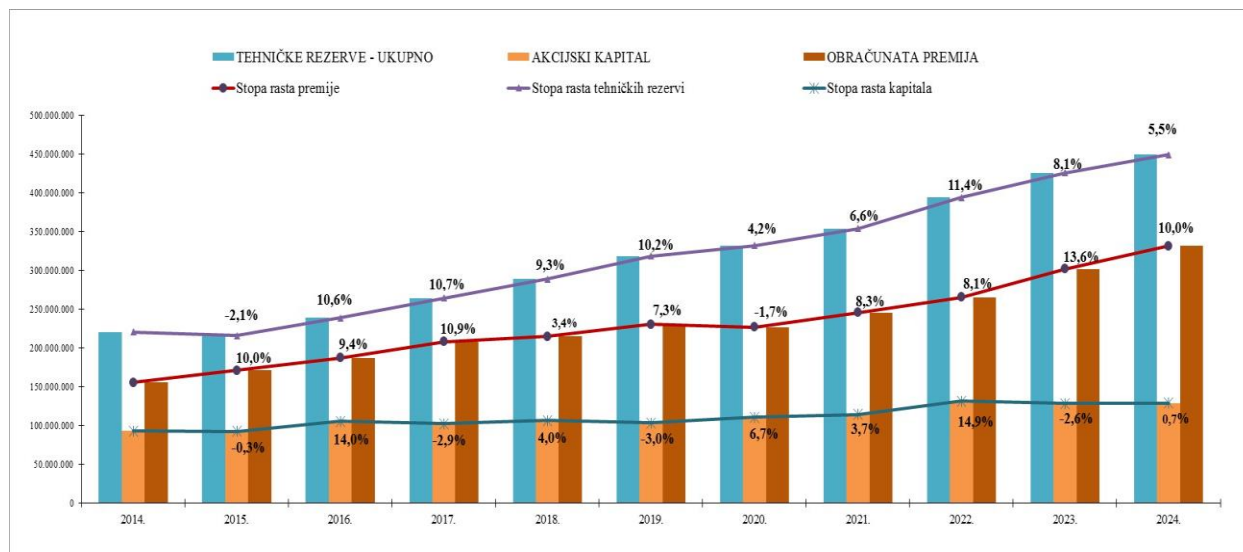
U strukturi ulaganja sredstava za pokriće tehničkih rezervi životnih osiguranja najznačajnije učešće imale su hartije od vrijednosti, prvenstveno obveznice čiji je emitent Republika Srpska. Ulaganja u obveznice čiji je emitent Republika Srpska iznosila su 161.052.767 KM i čine 90,7% obračunatih tehničkih rezervi životnih osiguranja.

Kod društava koja se bave životnim osiguranjima kontinuirano je obezbijedena kvantitativna i kvalitativna usklađenost sa propisanim zahtjevima pokrića tehničkih rezervi životnih osiguranja.

2.3.3. Komparativni pregled ključnih pokazatelja

U narednom grafikonu prikazano je poređenje ukupnih iznosa obračunatih tehničkih rezervi, obračunate premije i akcijskog kapitala, za period 2014 - 2024. godina.

Grafikon 15: Kretanje obračunatih tehničkih rezervi, akcijskog kapitala i obračunate premije

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Podaci iz prethodnog grafikona ukazuju na rast premije, tehničkih rezervi i akcijskog kapitala. Sa stanjem na dan 31.12.2024. godine, ukupan iznos obračunatih tehničkih rezervi bio je veći od ukupno obračunate premije za 35,4%, na šta je značajan uticaj imalo tzv. sazrijevanje portfelja životnih osiguranja, te povezano povećanje iznosa matematičke rezerve.

2.3.4. Pokazatelji o isplaćenim odštetama i drugim naknadama iz osiguranja

U nastavku se daju osnovni podaci u vezi sa rješavanjem i isplatom odšteta i drugih naknada po osnovu ugovora o osiguranju (u daljem tekstu: obaveze iz osiguranja). U 2024. godini, društva za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj su, osiguranicima i korisnicima osiguranja, isplatila 122.040.519 KM, što u odnosu na 2023. godinu, kada je suma isplaćenih obaveza iz osiguranja iznosila 119.133.483 KM, predstavlja povećanje za 2.907.036 KM ili 2,4%.

Tabela 20: Iznos ukupno isplaćenih obaveza iz osiguranja po vrstama osiguranja

VRSTE OSIGURANJA	2022.	2023.	2024.
	Iznos (KM)	Iznos (KM)	Iznos (KM)
Osiguranje nezgode	7.385.242	7.515.710	7.629.720
Zdravstveno osiguranje	589.279	666.553	1.025.044
Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu osim, vozila koja se kreću po šinama	12.452.265	12.884.611	15.998.534
Osiguranje vozila koja se kreću po šinama		600	435
Osiguranje vazduhoplova			
Osiguranje plovila	101.696	163.713	
Osiguranje robe u prevozu	59.788	218.602	12.887
Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	5.039.864	6.903.731	4.695.065
Osiguranje od ostalih šteta na imovini	10.837.164	10.429.311	5.791.528
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	57.168.777	62.153.008	67.513.137
Osiguranje od građanske odgovornosti za upotrebu vazduhoplova		33.135	816
Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila			

VRSTE OSIGURANJA	2022.	2023.	2024.
	Iznos (KM)	Iznos (KM)	Iznos (KM)
Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	351.300	446.722	470.476
Osiguranje kredita	459.761	637.151	2.262.079
Osiguranje garancija			
Osiguranje od različitih finansijskih gubitaka	102.357	44.755	44.926
Osiguranje troškova pravne zaštite			
Osiguranje pomoći	4.500	13.226	111.616
UKUPNO NEŽIVOTNA OSIGURANJA	94.551.993	102.110.830	105.556.262
Osiguranje života	13.970.265	15.722.240	15.071.056
Rentno osiguranje	35.333	35.991	38.267
Dodatno osiguranje uz osiguranje života	1.251.603	1.264.423	1.374.933
UKUPNO ŽIVOTNA OSIGURANJA	15.257.201	17.022.653	16.484.257
UKUPNO	109.809.194	119.133.483	122.040.519

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

Ukupno isplaćene obaveze po osnovu zaključenih ugovora neživotnih osiguranja iznosile su 105.556.262 KM i bile su veće za 3,4%. Korisnicima životnog osiguranja, u ovom izveštajnom periodu, isplaćeno je 16.484.257 KM, što predstavlja smanjenje za 3,2% i u vezi je sa strukturom portfelja koji je istekao/dospio za naplatu u ovom izveštajnom periodu.

Grafikon 16: Ukupno isplaćene obaveze iz osiguranja (životna i neživotna osiguranja)

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

U narednoj tabeli prikazani su pokazatelji efikasnosti u rješavanju i isplati obaveza iz osiguranja, odvojeno za životna i neživotna osiguranja.

Tabela 21: Efikasnost u rješavanju i isplati obaveza iz osiguranja

Opis	2022.	2023.	2024.
Stopa efikasnosti u rješavanju obaveza iz osiguranja u neživotnim osiguranjima (u %)	86,5	86,0	86,3
Stopa efikasnosti u rješavanju obaveza iz osiguranja u životnim osiguranjima (u %)	88,2	89,7	92,5
Stopa efikasnosti u isplati obaveza iz osiguranja u neživotnim osiguranjima (u %)	99,4	99,5	99,9
Stopa efikasnosti u isplati obaveza iz osiguranja u životnim osiguranjima (u %)	100,0	100,0	100,0

Izvor: Izveštaji društava za osiguranje iz RS

Stopa efikasnosti u rješavanju obaveza iz osiguranja predstavlja odnos broja ukupno riješenih i ukupno evidentiranih zahtjeva. Stopa isplate obaveza iz osiguranja predstavlja odnos broja ukupno isplaćenih i ukupno riješenih odštetnih zahtjeva. U posmatranom periodu nije bilo značajnijih promjena stopa efikasnosti u rješavanju i isplati obaveza iz osiguranja.

Stope efikasnosti u rješavanju i isplati obaveza iz osiguranja za osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila u 2024. godini, po društvima za osiguranje, prikazane su u narednoj tabeli.

Tabela 22: Efikasnost u rješavanju i isplati obaveza iz osiguranja za osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila

R.B.	Društvo za osiguranje	Stopa efikasnosti u rješavanju obaveza iz osiguranja (%)	Stopa efikasnosti u isplati obaveza iz osiguranja (%)
1.	D.D. Brčko-gas osiguranje	78,9	100,0
2.	Grawe osiguranje a.d.	80,1	100,0
3.	Euros osiguranje a.d.	80,7	99,4
4.	Drina osiguranje a.d.	80,7	100,0
5.	Dunav osiguranje a.d.	74,6	100,0
6.	Wiener osiguranje a.d.	80,5	100,0
7.	Krajina osiguranje a.d.	56,9	99,7
8.	Mikrofin osiguranje a.d.	93,1	100,0
9.	Nešković osiguranje a.d.	83,7	100,0
10.	Osiguranje Aura a.d.	86,7	100,0
11.	Osiguranje Garant d.d.	75,1	98,4
12.	Premium osiguranje a.d.	94,2	100,0
13.	Triglav osiguranje a.d.	82,8	98,9
14.	SAS-SuperP OSIGURANJE a.d.	88,0	100,0
	UKUPNO:	81,8	99,8

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Potrebno je napomenuti da stopa efikasnosti u rješavanju obaveza iz osiguranja, zavisi i od objektivnih faktora na koje društvo za osiguranje nije u mogućnosti da utiče (npr. starosti portfelja društva za osiguranje, načina evidentiranja odštetnih zahtjeva, broja odštetnih zahtjeva u sudskom sporu i zahtjeva sa nepotpunom dokumentacijom i sl), te da bi bila mjerodavan pokazatelj potrebno je posmatrati zajedno sa ostalim pokazateljima.

2.3.5. Tehnički rezultat

Tehnički rezultat, prikazan u narednoj tabeli, utvrđen je kao razlika mjerodavnih premija u samoprdržaju i mjerodavnih šteta u samoprdržaju, uzimajući u obzir promjene kod ostalih tehničkih rezervi, a kod životnih osiguranja u obračun se uzima i rezultat ostvaren ulaganjem sredstava. Za obračun tehničkog rezultata korišćeni su zbirni iznosi naprijed navedenih pozicija iz izvještaja svih društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Tabela 23: Tehnički rezultat

R.B.	Vrste osiguranja	2022.	2023.	2024.
		Iznos (KM)	Iznos (KM)	Iznos (KM)
1.	Osiguranje nezgode	8.180.799	9.581.538	10.612.720
2.	Zdravstveno osiguranje	1.477.060	1.646.332	1.534.532
3.	Osiguranje vozila koja se kreću po kopnu, osim vozila koja se kreću po šinama	4.839.443	6.781.076	5.992.854
4.	Osiguranje vozila koja se kreću po šinama	7.968	1.284	8.295
5.	Osiguranje vazduhoplova	28.301	-40.903	56.123
6.	Osiguranje plovila	-26.875	1.811	1.515

R.B.	Vrste osiguranja	2022.	2023.	2024.
		Iznos (KM)	Iznos (KM)	Iznos (KM)
7.	Osiguranje robe u prevozu	398.160	574.574	478.199
8.	Osiguranje imovine od požara i prirodnih sila	978.108	1.341.959	1.290.361
9.	Osiguranje od ostalih šteta na imovini	2.464.573	3.803.534	5.023.907
10.	Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila	95.503.724	105.387.868	122.496.763
11.	Osiguranje od građanske odgovornosti za upotrebu vazduhoplova	18.410	34.086	128.195
12.	Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovila	9.501	10.524	12.992
13.	Osiguranje od opšte građanske odgovornosti	1.823.377	1.294.918	1.927.751
14.	Osiguranje kredita	884.334	915.774	1.146.419
15.	Osiguranje garancija	20.630	20.468	22.601
16.	Osiguranje od različitih finansijskih gubitaka	734.236	812.881	1.073.635
17.	Osiguranje troškova pravne zaštite	1.550	833	7.237
18.	Osiguranje pomoći	142.079	415.596	719.832
	NEŽIVOTNA OSIGURANJA	117.485.380	132.584.156	152.533.930
19.	ŽIVOTNO OSIGURANJE	8.370.593	8.727.667	8.922.599
	UKUPNO	125.855.973	141.311.824	161.456.529

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Tehnički rezultat u svim vrstama osiguranja, kao i ukupan tehnički rezultat, u 2024. godini bio je pozitivan, što ukazuje da je ukupna premija bila dovoljna za izmirenje obaveza prema osiguranicima, korisnicima osiguranja i trećim oštećenim licima.

2.3.6. Racio šteta, racio troškova i kombinovani racio

Racio šteta predstavlja odnos mjerodavnih šteta i mjerodavne premije, dok racio troškova predstavlja učešće troškova sprovođenja osiguranja u obračunatoj premiji. Kombinovani racio pokazuje rezultat poslovanja prije uključivanja rezultata od ulaganja, a računa se kao zbir racia troškova i racia šteta.

U narednom tabelarnom pregledu prikazani su racio šteta, racio troškova i kombinovani racio za neživotna osiguranja, izračunati na osnovu zbirnih iznosa naprijed navedenih pozicija iz izvještaja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Tabela 24: Racio šteta, racio troškova i kombinovani racio

O P I S	2022.	2023	2024.
Racio šteta (%)	51,1	41,6	35,8
Racio troškova (%)	40,6	40,5	43,7
Kombinovani racio (%)	91,7	82,1	79,5

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Ukoliko je kombinovani racio manji od 100, razlika između 100 i kombinovanog racia predstavlja pozitivan rezultat iz poslova osiguranja, a ukoliko je kombinovani racio veći od 100, ta razlika predstavlja negativan rezultat iz poslova osiguranja.

Sa stanjem na dan 31.12.2024. godine, kombinovani racio je bio ispod 100, što znači da je ostvaren pozitivan rezultat iz poslova osiguranja.

U odnosu na prethodni izvještajni period, racio šteta se smanjio, a na šta je uticaj imalo smanjenje iznosa mjerodavnih šteta i povećanje iznosa mjerodavne premije. Iako je nominalno povećan iznos riješenih i isplaćenih obaveza iz ugovora o osiguranju, racio šteta je smanjen zbog uticaja promjena

iznosa rezervi za štete na obračun mjerodavnih šteta, dok je na rast mjerodavne premije uticao rast obračunate premije. Veći rast troškova sprovođenja osiguranja u odnosu na rast obračunate premije rezultiralo povećanjem racia troškova.

2.3.7. Pokazatelji rentabilnosti

U narednom tabelarnom pregledu prikazana je rentabilnost imovine i rentabilnost vlastitih sredstava, izračunata na osnovu zbirnih iznosa pozicija iz izvještaja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Tabela 25: Pokazatelji rentabilnosti

O P I S	2022.	2023.	2024.
Povrat na aktivu (ROA %)	5,1	4,7	5,6
Povrat na ukupni kapital (ROE %)	18,0	17,6	21,3

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Pokazatelj rentabilnosti imovine (ROA) računa se kao odnos neto rezultata perioda i prosječne aktive, a predstavlja mjeru prinosa na ukupnu aktivu. Pokazatelj rentabilnosti kapitala (ROE) predstavlja odnos između neto rezultata perioda i prosječnog kapitala, a pokazuje koliki je povrat na uloženi vlastiti kapital. Vrijednost navedenih pokazatelja ukazuje da su i rentabilnost imovine i rentabilnost kapitala povećane, u odnosu na isti period prethodne godine, što proizilazi iz činjenice da je neto rezultat, u ovom izvještajnom periodu, porastao više od rasta prosječne aktive i prosječnog kapitala.

2.3.8. Ostali pokazatelji poslovanja

U narednom tabelarnom pregledu prikazani su ostali pokazatelji poslovanja, izračunati na osnovu zbirnih iznosa pozicija iz izvještaja društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj.

Tabela 26: Ostali pokazatelji poslovanja

O P I S	2022.	2023.	2024.
Premija po zaposlenom (u KM)	170.231	197.758	228.582
Ukupan prihod po zaposlenom (u KM)	201.683	222.229	258.714
Dobit po zaposlenom (u KM)	19.583	19.915	26.705
Dobit/Ukupan prihod (%)	9,7	9,0	10,3
Racio solventnosti (%)	74,0	64,3	64,9
Opšta likvidnost (%)	4,9	4,5	5,1

Izvor: Izvještaji društava za osiguranje iz RS

Sa stanjem na dan 31.12.2024. godine svi pokazatelji su bili veći, u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje navedenih pokazatelja proizilazi iz veće obračunate premije, ukupnih prihoda i dobiti sektora osiguranja. Treba istaći da je koeficijent opšte likvidnosti bio značajno veći od 1, što odražava sposobnost izmirenja obaveza u rokovima dospjeća na nivou sektora.

3. DOBROVOLJNO PENZIJSKO OSIGURANJE

3.1. Društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom

Djelatnost dobrovoljnog penzijskog osiguranja, u izvještajnom periodu, obavljalo je jedno društvo za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom, a to je: Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka.

Prema strukturi vlasništva, sa stanjem na dan 31.12.2024. godine, Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka je bilo u većinskom stranom vlasništvu sa učešćem od 67% u ukupnom kapitalu („Triglav pokojninska družba“ d.d. Ljubljana 34%, „European Bank for Reconstruction and Development“ 16,5% te „Enterprise Expansion Fund“ 16,5%) i domaćem vlasništvu od 33% (Penzijski rezervni fond Republike Srpske a.d. Banja Luka).

U narednoj tabeli je prikazana skraćena šema bilansa stanja društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom, sa stanjem na dan 31.12.2023. i 31.12.2024. godine.

Tabela 27: Bilans stanja društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom

POZICIJA	31.12.2023.	%	31.12.2024.	%	Indeks 2024/23
	Iznos (KM)		Iznos (KM)		
AKTIVA					
A. STALNA SREDSTVA	1.208.864	41,9	2.017.641	61,4	166,9
I - Nematerijalna sredstva	2.480	0,1	122.017	3,7	4920,0
II - Nekretnine, postrojenja i oprema	43.334	1,5	77.574	2,4	179,0
III - Investicione nekretnine					
IV - Sredstva uzeta u zakup	54.850	1,9	9.850	0,3	18,0
V- Biološka sredstva					
VI - Dugoročni finansijski plasmani	1.108.200	38,4	1.808.200	55,0	163,2
VII - Ostala dugoročna sredstva i razgraničenja					
B. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA					
V. TEKUĆA SREDSTVA	1.673.815	58,1	1.270.791	38,6	75,9
I - Zalihe, stalna sredstva namijenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja					
II - Kratkoročna sredstva izuzev zaliha i stalnih sredstava namijenjenih prodaji	1.673.815	58,1	1.270.791	38,6	75,9
G. BILANSNA AKTIVA	2.882.679	100,0	3.288.432	100,0	114,1
D. VANBILANSNA AKTIVA					
PASIVA					
A. KAPITAL	2.780.500	96,5	3.199.312	97,3	115,1
I - Osnovni kapital	4.400.000	152,6	4.400.000	133,8	100,0
II -Otkupljene sopstvene akcije i upisani neuplaćeni kapital					
III - Emisiona premija					
IV- Emisioni gubitak					
V - Rezerve					
VI - Revalorizacije rezerve					
VII - Pozitivni efekti vrednovanja finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat	97.369	3,4	97.378	3,0	100,0
VIII - Negativni efekti vrednovanja finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat					
IX - Neraspoređena dobit	279.355	9,7	418.803	12,7	149,9
X - Gubitak (1+2)	1.996.224	69,2	1.716.869	52,2	86,0
1. Gubitak ranijih godina	1.996.224	69,2	1.716.869	52,2	86,0
2. Gubitak tekuće godine					
XI - Učešća bez prava kontrole					
B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE	12.139	0,4	1.027	0,0	8,5

POZICIJA	31.12.2023.	%	31.12.2024.	%	Indeks 2024/23
	Iznos (KM)		Iznos (KM)		
I Dugoročna rezervisanja	960	0,0	1.027	0,0	107,0
II Dugoročne obaveze	11.179	0,4	0	0,0	0,0
III Razgraničeni prihodi i primljene donacije					
V. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	10.807	0,4	10.807	0,3	100,0
G. KRATKOROČNE OBAVEZE I KRATKOROČNA REZERVISANJA	79.233	2,7	77.286	2,4	97,5
D. BILANSNA PASIVA	2.882.679	100,0	3.288.432	100,0	114,1
Đ. VANBILANSNA PASIVA					

Izvor: Finansijski i revizorski izvještaji

Vrijednost poslovne aktive i pasive, sa stanjem na dan 31.12.2024. godine, iznosila je 3.288.432 KM i veća je za 405.753 KM ili 14,1%, u odnosu na stanje na dan 31.12.2023. godine.

U strukturi poslovne aktive, stalna sredstva učestvovala su sa 61,4%, a tekuća sredstva sa 38,6%. Dugoročni finansijski plasmani učestvovali su sa 89,6% u strukturi stalnih sredstava i u cjelokupnom iznosu su se odnosili na obveznice čiji je emitent Republika Srpska (1.108.200 KM) i depozite (700.000 KM). Nematerijalna sredstva učestvovala su sa 6,1%, nekretnine, postrojenja, oprema sa 3,8%, a sredstva uzeta u zakup sa 0,5% u stalnim sredstvima. Strukturu tekućih sredstava čine kratkoročni finansijski plasmani (78,7%), gotovina (11,2%), kratkoročna potraživanja (7,4%) i kratkoročna razgraničenja (2,7%).

U poslovnoj pasivi, kapital je učestvovao sa 97,3%, kratkoročne obaveze sa 2,4%, te odložene poreske obaveze sa 0,3%. Kapital je iznosio 3.199.312 KM i odgovarao je iznosu akcionarskog kapitala (4.400.000 KM) umanjenog za iznos akumuliranog gubitka do visine kapitala ranijih godina (1.716.869 KM), te uvećanog za iznos neraspoređenog dobitka tekućeg perioda (418.803 KM) i iznos pozitivnih efekata vrednovanja finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz ostali ukupni rezultat (97.378 KM). Nije iskazana dugoročna zaduženost, usljed isteka dugoročnih obaveza po osnovu lizinga koje su bile evidentirane sa stanjem na 31.12.2023. godine. Kratkoročne obaveze su se smanjile za 2,5% usljed smanjenja kratkoročnih obaveza po osnovu lizinga. S druge strane, povećale su se obaveze iz poslovanja u iznosu koji nije materijalno značajan.

U narednoj tabeli prikazana je skraćena šema bilansa uspjeha društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom, za 2023. i 2024. godinu.

Tabela 28: Bilans uspjeha društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom

POZICIJA	2023.	%	2024.	%	Indeks 2024/23
A. POSLOVNI PRIHODI I RASHODI					
I - Poslovni prihodi	809.334	87,6	1.011.450	88,8	125,0
II - Poslovni rashodi	642.773	99,6	718.281	99,8	111,7
B. POSLOVNI DOBITAK	166.561		293.169		176,0
V. POSLOVNI GUBITAK					
G. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI					
I - Finansijski prihodi	44.815	4,8	53.083	4,7	118,4
II - Finansijski rashodi	2.338	0,4	1.552	0,2	66,4
D. DOBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI	209.038		344.700		164,9
Đ. GUBITAK REDOVNE AKTIVNOSTI					
E. OSTALI DOBICI I GUBICI					
I - Ostali prihodi i dobici	0	0,0	8.490	0,7	0,0
II - Ostali rashodi i gubici					
Ž. DOBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA			8.490		

POZICIJA	2023.	%	2024.	%	Indeks 2024/23
Z. GUBITAK PO OSNOVU OSTALIH PRIHODA I RASHODA					
I- PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE					
I - Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine	70.317	7,6	65.680	5,8	93,4
II - Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine	0	0,0	67	0,0	0,0
J. DOBITAK PO OSNOVU USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE	70.317		65.613		93,3
K. GUBITAK PO OSNOVU USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE					
L. PRIHODI PO OSNOVU PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA					
Lj. RASHODI PO OSNOVU PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I ISPRAVKE GREŠAKA IZ RANIJIH GODINA					
M. DOBIT I GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA					
1. Dobit prije oporezivanja	279.355		418.803		149,9
2. Gubitak prije oporezivanja					
N. TEKUĆI I ODLOŽENI POREZ NA DOBIT					
Nj. NETO DOBIT I NETO GUBITAK PERIODA					
I - Neto dobitak tekuće godine	279.355		418.803		149,9
II -Neto gubitak tekuće godine					
UKUPNI PRIHODI	924.466	100,0	1.138.703	100,0	123,2
UKUPNI RASHODI	645.111	100,0	719.900	100,0	111,6

Izvor:Finansijski i revizorski izvještaji

Ukupni prihodi, u 2024. godini, su iznosili 1.138.703 KM, a u okviru kojih su poslovni prihodi (prihodi od ulaznih naknada i naknada za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom) učestvovali sa 88,8%, prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine (prihodi od ulaganja u udjele otvorenih investicionih fondova) sa 5,8%, zatim, finansijski prihodi (prihodi od kamata na obveznice i depozite te amortizacije diskonta) sa 4,7%, te dobiti po osnovu prodaje nematerijalnih sredstava, nekretnina, postrojenja i opreme sa 0,7%.

Ukupni rashodi su iznosili 719.900 KM, a činili su ih poslovni rashodi (99,8%), finansijski rashodi (0,2%) i rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine (67 KM). Poslovni rashodi su proistekli iz troškova plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja (58,0%), troškova proizvodnih usluga (15,8%), nematerijalnih troškova (15,3%), troškova amortizacije (8,1%), te ostalih troškova (2,8%). Finansijski rashodi su se odnosili na rashode po osnovu kamata po lizingu i amortizacije diskonta po osnovu kupovine obveznica.

Neto rezultat, u izvještajnom periodu, je dobitak u iznosu od 418.803 KM.

3.2. Dobrovoljni penzijski fond

U okviru djelatnosti dobrovoljnog penzijskog osiguranja, organizovan je jedan dobrovoljni penzijski fond, a to je: Evropski dobrovoljni penzijski fond Banja Luka. Ovim fondom upravlja Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka. Fond je organizovan, kao otvoreni dobrovoljni penzijski fond, radi prikupljanja novčanih sredstava dobrovoljnom uplatom penzijskog doprinosa od strane obveznika uplate i ulaganja tih sredstava s ciljem povećanja vrijednosti imovine.

Sa stanjem na dan 31.12.2024. godine, ukupan broj aktivnih članova fonda bio je 39.043. Od ukupnog broja aktivnih članova, 99,2% je pristupilo dobrovoljnom penzijskom fondu putem

penzijskih planova, pri čemu je putem penzijskih planova javnih preduzeća i javnih institucija pristupilo 93,3% ukupno aktivnih članova fonda.

U narednoj tabeli prikazana je skraćena šema bilansa stanja dobrovoljnog penzijskog fonda, sa stanjem na dan 31.12.2023. i 31.12.2024. godine.

Tabela 29: Bilans stanja dobrovoljnog penzijskog fonda

Pozicija	31.12.2023.	%	31.12.2024.	%
SREDSTVA				
I – Gotovina i gotovinski ekvivalenti	2.397.695	6,7%	1.966.055	4,4%
II - Ulaganja fonda	33.016.899	92,0%	42.713.341	94,1%
III - Potraživanja	50.000	0,1%	58.333	0,1%
IV - Odložena poreska sredstva				
V - Razgraničenja	408.943	1,2%	644.489	1,4%
VI - Ostala potraživanja i sredstva				
A. UKUPNO SREDSTVA	35.873.536	100,0%	45.382.218	100,0%
OBAVEZE				
I - Obaveze po osnovu poslovanja	0	0,0%	42.874	29,6%
II - Obaveze po osnovu troškova poslovanja	4.564	5,3%	5.985	4,1%
III - Obaveze prema društvu za upravljanje	74.466	85,9%	91.382	63,1%
IV - Finansijske obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha				
V - Finansijske obaveze po amortizovanoj vrijednosti				
VI - Ostale obaveze	7.646	8,8%	4.684	3,2%
B. UKUPNO OBAVEZE	86.676	100,0%	144.925	100,0%
NETO IMOVINA				
I - Osnovni kapital	34.815.340		43.104.054	
II - Rezerve				
III - Revalorizacione rezerve	612.818		1.046.025	
IV - Rezerve iz dobiti				
V - Dobit	371.133		1.087.214	
VI - Gubitak	12.432			
V. UKUPNO NETO IMOVINA	35.786.860		45.237.293	
G. BROJ EMITOVANIH AKCIJA/UDJELA	3.334.158,08		4.096.319,07	
D. NETO IMOVINA PO UDJELU/AKCIJE	10,73340		11,04340	
Đ. VANBILANSNE EVIDENCIJE				

Izvor: Finansijski i revizorski izvještaji

Sa stanjem na dan 31.12.2024. godine, ukupna sredstva dobrovoljnog penzijskog fonda iznosila su 45.382.218 KM, i za 26,5% su veća u odnosu na stanje na isti dan prethodne godine. U strukturi ukupnih sredstava dobrovoljnog penzijskog fonda najznačajnije učešće su imala ulaganja fonda (94,1%), a odnosila su se na ulaganja u hartije od vrijednosti (obveznice čiji su emitenti Republika Srpska, jedinice lokalne samouprave i akcionarska društva, te ulaganja u akcije i udjele u investicionim fondovima) i depozite. Učešće gotovine je 4,4%, ostalih potraživanja iz aktivnosti fonda 0,1%, dok se razgraničenja odnose na obračunate pripadajuće kamate na obveznice i depozite i učestvuju sa 1,4% u ukupnim sredstvima.

Sa druge strane, ukupne obaveze su iznosile samo 144.925 KM, u kojima su obaveze prema društvu za upravljanje učestvovala sa 63,1%, obaveze po osnovu poslovanja sa 29,6%, obaveze po osnovu troškova poslovanja (obaveze prema banci depozitaru) sa 4,1% i ostale obaveze sa 3,2%.

Neto vrijednost imovine dobrovoljnog penzijskog fonda iznosila je 45.237.293 KM. Broj emitovanih udjela tj. broj upisanih obračunskih jedinica iznosio je 4.096.319,07, a neto vrijednost

po udjelu 11,04340 KM.⁷ Stopa prinosa na neto imovinu dobrovoljnog penzijskog fonda u izvještajnom periodu iznosila je 2,88569%.

U narednoj tabeli prikazana je šema skraćenog bilansa uspjeha dobrovoljnog penzijskog fonda, za 2023. i 2024. godinu.

Tabela 30: Bilans uspjeha dobrovoljnog penzijskog fonda

Pozicija	2023.	2024.
A. REALIZOVANI PRIHODI I RASHODI		
I Poslovni prihodi	904.626	1.436.232
II Realizovani dobici		
III Poslovni rashodi	664.697	868.273
IV Realizovani gubici	564	874
V Finansijski prihodi		
VI Finansijski rashodi	46.982	50.083
B. REALIZOVANA DOBIT (GUBITAK) PRIJE OPOREZIVANJA	192.383	517.002
V. NEREALIZOVANI DOBICI I GUBICI	178.750	211.511
D. UKUPNA NEREALIZOVANA DOBIT (GUBITAK) PRIJE OPOREZIVANJA	178.750	211.511
Đ. UKUPNA DOBIT (GUBITAK) PRIJE OPOREZIVANJA	371.133	728.513
E. POREZ NA DOBIT		
Ž. UKUPNA DOBIT (GUBITAK) POSLIJE OPOREZIVANJA	371.133	728.513
Z. OSTALI UKUPNI REZULTAT	286.608	433.207
I. POVEĆANJE (SMANJENJE) NETO IMOVINE -UKUPNI REZULTAT		
1. Povećanje neto imovine fonda	657.741	1.161.720
2. Smanjenje neto imovine fonda		

Izvor: Finansijski i revizorski izvještaji

U 2024. godini, poslovni prihodi su iznosili 1.436.232 KM i veći su za 531.606 KM u odnosu na 2023. godinu, a čiju strukturu čine prihodi od kamata (91,6%), prihodi od amortizacije premije/diskonta po osnovu hartija od vrijednosti (7,5%) i prihod od dividendi (0,9%). S druge strane, došlo je i do povećanja poslovnih rashoda za 203.576 KM, najviše zbog povećanja naknada društvu za upravljanje, koje učestvuju sa 93,0% u strukturi pomenutih rashoda, dok naknade banci depozitaru učestvuju sa 6,9%, a 485 KM se odnosi na ostale dozvoljene rashode fonda.

Neto rezultat dobrovoljnog penzijskog fonda, u posmatranom obračunskom periodu, je dobitak u iznosu od 728.513 KM, te kada se uključi ostali ukupni rezultat u iznosu od 433.207 KM, povećanje neto imovine fonda - ukupni rezultat posmatranog obračunskog perioda iznosio je 1.161.720 KM.

⁷ Vrijednost obračunske jedinice fonda na dan vrednovanja utvrđuje se dijeljenjem vrijednosti neto imovine fonda sa ukupnim brojem obračunskih jedinica. Ukupan broj obračunskih jedinica fonda, na dan vrednovanja, izračunava se na način da se broj obračunskih jedinica od poslednjeg dana za koji je obračunata vrijednost obračunske jedinice fonda, uveća za broj obračunskih jedinica koji je dobijen evidentiranjem obračunskih jedinica na individualne račune članova fonda na osnovu zaprimljenih uplata, te umanj za broj obračunskih jedinica koji je dobijen prestankom članstva na dan vrednovanja.

Osnovni podaci o društvima za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj (na dan 31.12.2024. godine)⁸

Društvo za osiguranje	Sjedište	Adresa	Direktor	Poslovna aktiva	Ukupni bilansni kapital	Obračunata premija	Broj zaposlenih
D.D. Brčko gas osiguranje	Brčko	Banjalučka 8	Miladin Milošević	32.998.934	14.817.149	17.769.270	140
Grawe osiguranje a.d.	Banja Luka	I krajiškog korpusa 39	Veselin Petković	210.384.008	32.687.696	41.030.523	92
Drina osiguranje a.d.	Milići	Ulica 9. januara br.4	Valentino Janković	45.721.598	15.000.688	27.319.704	116
Dunav osiguranje a.d.	Banja Luka	Veselina Masleše 28	Bojan Popović	45.912.799	13.150.018	32.918.135	183
Euros osiguranje a.d.	Banja Luka	Bulevar srpske vojske 7	Duško Valan	19.584.897	7.093.253	14.945.257	75
Wiener osiguranje a.d.	Banja Luka	Kninska 1A	Borislav Doder	103.237.774	18.450.700	46.965.928	194
Krajina osiguranje a.d.	Banja Luka	Braće Pantića 2	Mile Janjić	23.751.212	7.549.856	13.210.379	78
Mikrofin osiguranje a.d.	Banja Luka	Aleja Svetog Save 61	Danijel Dragutinović	28.565.535	10.676.650	24.388.917	102
Nešković osiguranje a.d.	Bijeljina	Sremska 3	Milenko Mišanović	49.522.787	23.332.968	21.379.606	69
Osiguranje Aura a.d.	Banja Luka	Veljka Mladenovića 7d	Nenad Kojić ⁹	40.931.384	10.103.486	32.989.722	182
Osiguranje Garant d.d.	Brčko	Banjalučka 54	Goran Radović	25.120.379	12.301.536	15.073.331	35
Premium osiguranje a.d.	Banja Luka	Mladena Stojanovića 111	Bojan Burazor	31.183.692	9.632.789	29.044.217	140
SAS-SuperP OSIGURANjE a.d.	Bijeljina	Trg Đenerala Draže Mihailovića 12	Nikola Gavrić	9.556.798	6.270.037	4.245.843	29
Triglav osiguranje a.d.	Banja Luka	I krajiškog korpusa 29	Janez Rožmarin	30.412.962	10.651.222	10.392.301	16
Ukupno:				696.884.759	191.718.048	331.673.133	1.451

Osnovni podaci o učesnicima na tržištu dobrovoljnog penzijskog osiguranja (na dan 31.12.2024. godine)

	Sjedište	Adresa	Direktor	Naziv dobrovoljnog penzijskog fonda/ova	Ukupna sredstva penzijskog fonda/ova	Ukupna neto imovina penzijskog fonda/ova	Broj članova penzijskog fonda/ova	Kastodi banka
Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka	Banja Luka	Kralja Petra I Karađorđevića 109/III	Gordana Drobnyak	Evropski dobrovoljni penzijski fond	45.382.218	45.237.293	39.043	Nova banka a.d. Banja Luka

⁸ Svi aktuelni podaci o društvima za osiguranje su dostupni na internet stranici Agencije www.azors.rs.ba

⁹ Na dan 31.12.2024. godine lice ovlašćeno za zastupanje Osiguranja Aura a.d. Banja Luka je bio Nenad Kojić. Dana 20.01.2025. godine izvršena je promjena lica ovlašćenog za zastupanje, te je u periodu izrade ovog izvještaja za direktora društva imenovan Branislav Kostadinović.